13.02.2017

Dokumentasjonsrapport database

Notat 01-2017

Notat nr. 01-2017 fra Samfunnsøkonomisk analyse AS

Oppdragsgiver:	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Tilgjengelighet:	Offentlig
Dato for ferdistilling:	13. februar 2017
Forfattere:	Vegard Salte Flatval (SØA) og Torgeir Kråkenes (SØF)

Samfunnsøkonomisk analyse AS

Postadresse:
Olavs vei 112
N-1450 Nesoddtangen

Besøksadresse:
Borggata 2B
N-0608 Oslo

Innhold

1 Innledning 8

2 Likeverdige tjenestetilbud 9

2.1 Grunnskole 9
2.2 Barnehage 17
2.3 Pleie og omsorg 19
2.4 Primærhelsetjeneste 26
2.5 Kultur 29
2.6 Barnevern 31
2.7 Sosialhjelp 35
2.8 Administrasjon 37
2.9 Tekniske tjenester 38
2.10 Sektorovergripende indikatorer 40

3 Økonomisk robuste kommuner 44

3.1 Brutto driftsinntekter. Faste 2015-priser 45
3.2 Brutto driftsinntekter i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser 45
3.3 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. 45
3.4 Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. 45
3.5 Netto finansutgifter i prosent av brutto driftsinntekter. 45
3.6 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter. 45
3.7 Langsiktig lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. 45
3.8 Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. 46
3.9 Renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter. 46
3.10 Skatt på inntekt og formue i prosent av brutto driftsinntekter. 46
3.11 Skatt på inntekt og formue i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser 46
3.12 Bruttoinvesteringer i prosent av brutto driftsinntekter. 46
3.13 Eiendomsskatt totalt i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser. 46
3.14 Eiendomsskatt for enebolig på 120 kvm. Faste 2015-priser. 46
3.15 Generell eiendomsskattesats. Prosent. 46
3.16 Har kommunen innført eiendomsskatt (JA=1, NEI=0). 47
3.17 Har kommunen eiendomsskatt på eiendom utbygd på byvis (JA=1, NEI=0). 47
3.18 Har kommunen eiendomsskatt på eiendom ikke utbygd på byvis (JA=1, NEI=0) 47
3.19 Har kommunen eiendomsskatt på næringseiendom (JA=1, NEI=0). 47
3.20 Har kommunen eiendomsskatt på verk og bruk (JA=1, NEI=0). 47
3.21 Har kommunen vært på ROBEK i løpet av året (JA=1, NEI=0). 47
3.22 Rådmennenes vurdering av personellkapasitet, kompetanse og rekrutteringsproblemer innen økonomi- og finansforvaltning. 48
3.23 Rådmennenes vurdering av kompetanse innenfor forskjellige deler av kommunens økonomistyring. 50
3.24 Hvorvidt kommunen har en uttalt målsetting for netto driftsresultat. 51

4	**Samfunnsutvikling**	**52**
4.1	Årsverk i egen kommune knyttet til næringsutvikling. Prosent.	53
4.2	Årsverk i egen kommune knyttet til samfunnsplanlegging. Prosent.	54
4.3	Årsverk i egen kommune knyttet til arealplanlegging. Prosent.	54
4.4	Personellkapasitet til ivaretakelse av miljøhensyn. Prosent.	55
4.5	Rekruttering av fagpersonell med miljøvernkompetanse. Prosent.	56
4.6	Arbeidsreiser. Gjennomsnittlig tidsbruk (minutter) og -lengde (kilometer).	57
4.7	Antall innbyggere per km2 i tettsteder	58
4.8	Andel innbyggere i tettsteder. Prosent.	58
4.9	Antall og andel kommunale, fylkeskommunale, statlige og private arbeidsplasser	58
4.10	Antall sysselsatte fordelt på seks næringskategorier. Arbeidssted og bosted.	59
4.11	Antall fritidsbygninger per km2	62
4.12	Gjennomsnittlig toppskattegrunnlag. Faste 2015-priser.	62
4.13	Andel av befolkningen over 16 år etter utdanningsnivå. Prosent.	63
4.14	Andel innbyggere i skolepliktig alder, 6-16 år. Prosent.	63
4.15	Forekomst av tematiske risiko- og sårbarhetsanalyser (Ja=1, Nei=0).	64
4.16	Alder på risiko- og sårbarhetsanalyse. År.	64
4.17	Årsverk til brann- og ulykkesvern per 1 000 innbygger	65
4.18	Antall boligbranner per 1 000 innbygger	65
4.19	Andel av kommunale vannverk med beredskapsplan. Prosent	65
4.20	Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning. Prosent	65
4.21	Forventet levealder. År.	66
4.22	Andel uføretrygdede av befolkningen mellom 18 og 67 år. Prosent	66
5	**Styrket lokaldemokrati**	**67**
5.1	Politisk deltakelse	68
5.2	Borgernes tilgang på relevant informasjon	69
5.3	Tilfang av politiske partier	69
5.4	Kommunestyrenes representativitet. Prosent.	70
5.5	Kommunestyrets lydhørhet	70
5.6	Kommunepolitikernes innflytelse. Indeks (0-1).	71
6	**Interkommunalt samarbeid**	**72**
6.1	Andel kommuner som deltar i formaliserte interkommunale samarbeid innenfor forskjellige sektorer. Prosent.	72
6.2	Kommunens erfaringer med interkommunalt samarbeid. Prosent.	73
7	**Bakgrunn**	**74**
7.1	Antall kommuner etter folkemengde	75
7.2	Antall kommuner etter type	75
7.3	Antall kommuner etter bo- og arbeidsmarkedsregion	76
7.4	Antall kommuner etter økonomisk regioner	76

7.5 Andel av befolkningen etter aldersgrupper. Prosent. 76
7.6 Sysselsetting, etter bosted og arbeidssted 76
7.7 Egendekning av arbeidsplasser. Prosent. 77
7.8 Andel som pendler ut av kommunen. Prosent. 77
7.9 Andel som pendler internt i bo- og arbeidsmarkedsregionen. Prosent. 77
7.10 Andel som pendler ut av bo- og arbeidsmarkedsregionen. Prosent. 77

8 Referanser 78

1 Innledning

Dette notatet er en av flere delrapporter knyttet til prosjektet «Nullpunktsmåling av kommunereformen». Prosjektet er utført på oppdrag fra Kommunal- og moderniserings-departementet (KMD) og er utført av Senter for økonomisk forskning ved NTNU (SØF), NIVI Analyse, Handelshøyskolen BI, Samfunnsøkonomisk analyse (SA) og Telemarksforsking (TF) med SØF som hovedleverandør. Prosjektet startet opp høsten 2015 og har hatt som formål å gjennomføre en nullpunktsmåling for å legge grunnlag for at det i ettertid kan evalueres om eller i hvor stor grad kommunereformen oppnådde sine mål.

Hovedrapporten gir et samlet situasjonsbilde basert på utvalgte indikatorer for de overordnede målene med kommunereformen. I tillegg består leveransen av delrapporter om typeproblemer og interkommunalt samarbeid, samt dokumentasjoner av rådmannsundersøkelse og en politikerundersøkelse som er gjennomført i forbindelse med prosjektet.

Databasen som er utarbeidet i forbindelse med prosjektet sammenstiller og presenterer all data for alle indikatorer prosjektgruppen anser som de mest relevante for å analysere og måle effekten av kommunereformen.

Dette notatet dokumenterer alle indikatorer, men ser i hovedsak kun på datakilder og eventuelle beregninger og sammenstillinger av tallgrunnlag. I tillegg benevnes skalaer og indekser der dette er nødvendig. Vi viser til hovedrapporten for en mer utførlig drøfting av relevansen og implikasjoner av de ulike indikatorenes verdier samt begrunnelse for hvorfor akkurat disse indikatorene er valgt.

Notatet og databasen er strukturert i henhold til de fire målene med kommunereformen:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Bærekraftig og robuste kommuner
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Styrket lokaldemokrati

I tillegg presenteres indikatorer som går på tvers av disse og danner et bakteppe for analyse av dataene. Dette omfatter blant annet befolkningsutviklingen i ulike aldersgrupper og en egen kartlegging av interkommunale samarbeid (Vinsand & Langset, 2016). Disse indikatorene, så vel som grupperinger av kommuner, beskrives nærmere i kapittel 6 og 7.

Databasen ligger tilgjengelig på www.kommunedata.no sammen med hovedrapporten, delrapportene samt rådatafilene.

De påfølgende kapitelene gir en utførlig redegjørelse av valg av indikatorene, kildehenvisninger og beregninger.

2 Likeverdige tjenestetilbud

Databasen inkluderer i alt 136 indikatorer knyttet til målet om likeverdige tjenestetilbud. Vi deler inn i 10 delkapitler i henhold til beskrivelsene under.

2.1 Grunnskole

Databasen har i alt 32 indikatorer knyttet til grunnskole, jf. tabell 2.1. Avsnittene under redegjør for hver indikator.

Tabell 2.1
Indikatorer knyttet til grunnskole

	Periode	Kilde
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor. Kroner per elev i kommunale grunnskoler. Faste 2015-priser.	2007-2015	SSB, tabell 05065
Brutto investeringsutgifter til grunnskolesektor. Kroner per elev i kommunale grunnskoler. Faste 2015-priser.	2007-2015	SSB, tabell 06806
Antall elever i kommunale grunnskoler	2007-2015	SSB, tabell 06806
Antall elever i private grunnskoler	2008-2015	SSB, tabell 06806
Andel elever i private grunnskoler. Prosent.	2008-2015	SSB, tabell 06806
Antall kommunale grunnskoler	2007-2015	SSB, tabell 06806
Antall elever per kommunale grunnskole	2007-2015	SSB, tabell 06806
Lærerårsverk per elev i kommunale grunnskoler	2010-2015	SSB, tabell 06806
Andel årstimer til undervisning gitt av lærere med godkjent utdanning. Prosent.	2008-2015	UDIR, GSI
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4. trinn	2008-2015	SSB, tabell 06804
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7. trinn	2008-2015	SSB, tabell 06804
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. trinn	2006-2015	SSB, tabell 06804
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. trinn	2008-2015	SSB, tabell 06804
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn. Prosent.	2008-2015	SSB, tabell 06806
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn. Prosent.	2008-2015	SSB, tabell 06806
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn. Prosent.	2008-2015	SSB, tabell 06806
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-10. trinn. Prosent.	2008-2015	SSB, tabell 06806
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt. Prosent.	2006-2015	SSB, tabell 06804
Antall årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning	2008-2015	SSB, tabell 06806
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	2007-2015	SSB, tabell 06806
Nasjonale prøver, snittkarakter 5. trinn	2014-2015	UDIR, Skoleporten
Nasjonale prøver, snittkarakter 8. trinn	2014-2015	UDIR, Skoleporten
Læringsmiljø: Elevdemokrati og medvirkning. Indeks (1-5).	2014-2015	UDIR, Skoleporten
Læringsmiljø: Mobbing på skolen. Indeks (1-5).	2014-2015	UDIR, Skoleporten
Læringsmiljø: Trivsel. Indeks (1-5).	2014-2015	UDIR, Skoleporten
Andel elever 6-9 år i kommunal eller privat SFO. Prosent.	2006-2015	SSB, tabell 06804
Andel elever i kommunal eller privat SFO med 100%-plass. Prosent.	2006-2015	SSB, tabell 06804
Andel elever med overgang fra grunnskole til videregående opplæring. Prosent.	2006-2015	SSB, tabell 06804
Gjennomstrømning i videregående opplæring: Andel elever som begynte for 5 år siden som har fullført videregående opplæring. Prosent.	2014-2015	SSB, tabell 10972
Registrerte arbeidsledige av innbyggerne i alder 15-29 år. Prosent.	2001-2014	SSB, tabell 04902
Personellkapasitet, kompetanse og rekrutteringsproblemer knyttet til arbeid med kvalitetssystem og pedagogiske utviklingstiltak i grunnskolen	2016	NIVI Rapport 2016:5
Grunnlag for evaluering av skolene: I hvilken grad brukes hhv. nasjonale prøver, elevundersøkelsen og egne undersøkelser til å evaluere skolene.	2016	NIVI Rapport 2016:5

2.1.1 Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor. Kroner per elev i kommunale grunnskoler. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 05065. Korrigerte brutto driftsutgifter minus avskrivninger. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, delt på antall elever i kommunale grunnskoler. (2007-2015).

2.1.2 Brutto investeringsutgifter til grunnskolesektor. Kroner per elev i kommunale grunnskoler. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 06806. Brutto investeringsutgifter til grunnskolesektor (funksjon 202, 215, 222, 223). Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, delt på antall elever i kommunale og private grunnskoler. (2007-2015)

2.1.3 Antall elever i kommunale grunnskoler

Kostra, tabell 06806. Antall elever i kommunale grunnskoler. (2007-2015)

2.1.4 Antall elever i private grunnskoler

Kostra, tabell 06806. Antall elever i kommunale og private grunnskoler minus antall elever i kommunale grunnskoler. (2008-2015)

2.1.5 Andel elever i private grunnskoler. Prosent.

2.1.4 delt på antall elever i kommunale og private grunnskoler, i prosent. (2008-2015)

2.1.6 Antall kommunale grunnskoler

Kostra, tabell 06806. Antall kommunale grunnskoler. (2007-2015)

2.1.7 Antall elever per kommunale grunnskole

2.1.3 delt på 2.1.6. (2007-2015)

2.1.8 Lærerårsverk per elev i kommunale grunnskoler

Kostra, tabell 06806. Lærerårsverk, avtalte årsverk grunnskolesektor delt på 2.1.3. (2010-2015)

2.1.9 Andel årstimer til undervisning gitt av lærere med godkjent utdanning. Prosent.

Grunnskolens informasjonssystem (GSI) gir årstimer totalt til undervisning, og antall årstimer totalt til undervisning av lærere med godkjent utdanning per kommune. Antall årstimer av lærere med godkjent utdanning delt på antall årstimer totalt gir variabelen i prosent. (2008-2015)

2.1.10 Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4. trinn. Kommunale og private skoler.

Kostra, tabell 06804. Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1.-4. trinn. (2008-2015)

2.1.11 Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7. trinn. Kommunale og private skoler.

Kostra, tabell 06804. Gjennomsnittlig gruppestørrelse 5.-7. trinn. (2008-2015)

2.1.12 Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. trinn. Kommunale og private skoler.

Kostra, tabell 06804. Gjennomsnittlig gruppestørrelse 8.-10. trinn. (2008-2015)

2.1.13 Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. trinn. Kommunale og private skoler.

Kostra, tabell 06804. Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1.-10. trinn. (2008-2015)

2.1.14 Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn. Kommunale og private skoler. Prosent.

Kostra, tabell 06806. Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn, i prosent. (2008-2015)

2.1.15 Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn. Kommunale og private skoler. Prosent.

Kostra, tabell 06806. Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn, i prosent (2008-2015)

2.1.16 Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn. Kommunale og private skoler. Prosent.

Kostra, tabell 06806. Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn, i prosent. (2006-2015)

2.1.17 Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-10. trinn. Kommunale og private skoler. Prosent.

Kostra, tabell 06806. Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-10., i prosent. (2008-2015)

2.1.18 Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt. Kommunale og private skoler. Prosent.

Kostra, tabell 06804. Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt, i prosent. (2006-2015)

2.1.19 Antall årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning. Kommunale og private skoler.

Kostra, tabell 06806. Antall årstimer til spesialundervisning i kommunale og private grunnskoler delt på antall elever med spesialundervisning i kommunale og private grunnskoler. (2008-2015)

2.1.20 Gjennomsnittlige grunnskolepoeng. Poeng (0-60).

Kostra, tabell 06806. Gjennomsnittlige grunnskolepoeng. Kommunale og private skoler. (2007-2015)

2.1.21 Nasjonale prøver, snittkarakter 5. trinn. Kommunale og private skoler.

Fra Skoleporten. Gjennomsnitt av snittkarakter i engelsk, norsk og matematikk for alle eierformer i hver kommune. Observasjonene er oppgitt per skoleår, men i databasen finnes observasjonene for 2014/2015 som 2014 og 2015/2016 som 2015. (2014-2015)

2.1.22 Nasjonale prøver, snittkarakter 8. trinn. Kommunale og private skoler.

Fra Skoleporten. Gjennomsnitt av snittkarakter i engelsk, norsk og matematikk for alle eierformer i hver kommune. Observasjonene er oppgitt per skoleår, men i databasen finnes observasjonene for 2014/2015 som 2014 og 2015/2016 som 2015. (2014-2015)

2.1.23 Læringsmiljø: Elevdemokrati og medvirkning, 7. trinn. Indeks (1-5). Kommunale og private skoler.

Fra elevundersøkelsen har vi brukt snittet av svarene på de fire spørsmålene som ligger under Medvirkning, der svaralternativene er omregnet til en skala fra 1-5, hvor 5 er «bra». Alle eierformer. Observasjonene er oppgitt per skoleår, men i databasen finnes observasjonene for 2014/2015 som 2014 og 2015/2016 som 2015. (2014-2015)

2.1.24 Læringsmiljø: Mobbing på skolen, 7. trinn. Indeks (1-5). Kommunale og private skoler.

Fra elevundersøkelsen har vi plukket ut spørsmålet:

«Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?»

Svaralternativene er omregnet til en skala fra 1-5 der 1 er «Ikke i det hele tatt». Alle eierformer. Observasjonene er oppgitt per skoleår, men i databasen finnes observasjonene for 2014/2015 som 2014 og 2015/2016 som 2015. (2014-2015)

2.1.25 Læringsmiljø: Trivsel, 7. trinn. Indeks (1-5). Kommunale og private skoler.

Fra elevundersøkelsen har vi her plukket ut spørsmålet:

«Trives du på skolen?»

Svaralternativene er omregnet til en skala fra 1-5 der 5 er «Trives svært godt». Alle eierformer. Observasjonene er oppgitt per skoleår, men i databasen finnes observasjonene for 2014/2015 som 2014 og 2015/2016 som 2015. (2014-2015)

2.1.26 Andel elever i kommunal eller privat SFO. Prosent.

Kostra, tabell 06804. (2006-2015)

2.1.27 Andel elever i kommunal eller privat SFO med 100%-plass. Prosent.

Kostra, tabell 06804. (2006-2015)

2.1.28 Andel elever med overgang fra grunnskole til videregående opplæring. Kommunale og private skoler. Prosent.

Andel elever med overgang fra grunnskole til videregående opplæring fra Kostra, tabell 06804. Nevneren er alle elever som fullfører grunnskole til sommeren, telleren er antallet av disse som er registrert ved videregående opplæring høsten i inneværende år. (2006-2015)

2.1.29 Gjennomstrømning i videregående opplæring: Andel elever som begynte for 5 år siden som har fullført videregående opplæring. Prosent.

Fra Kostra, tabell 10972. For kullene som begynte på videregående i 2009 og 2010 ligger det status på fullføring i henholdsvis 2014 og 2015. Indikatorene viser summen av de som har fullført på normert tid og de som har fullført i løpet av de fem årene i prosent av de som startet for fem år siden totalt. (2014-2015)

2.1.30 Registrerte arbeidsledige i prosent av innbyggerne i alder 15-29 år. Prosent.

Registrerte arbeidsledige i prosent av innbyggerne i alder 15-29 år fra Kostra, tabell 04902. (2001-2015)

2.1.31 Personellkapasitet, kompetanse og rekrutteringsproblemer knyttet til arbeid med kvalitetssystem og pedagogiske utviklingstiltak i grunnskolen

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det er tre spørsmål med tilhørende underspørsmål som dokumenterer kommunenes kapasitet, rekruttering av fagpersonell i grunnskolen og kompetanse. De relevante spørsmål og underspørsmål presenteres under.

Kapasitet:

Hvordan vurderes kommunens personellkapasitet på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kapasitet på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Arbeidet med kvalitetssystem og pedagogiske utviklingstiltak i skolen?

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Rekruttering:

Har kommunen gjennom de siste fem årene opplevd mangel på kompetent arbeidskraft ved rekruttering av fagpersonell til egen organisasjon?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 – Ikke i det hele tatt
- 2
- 3
- 4
- 5 – I stor grad
- Ikke sikker

Respondenten svarer for rekruttering på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Skolefaglig kompetanse

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Kompetanse

Hvordan vurderes kommunens kompetanse på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kompetanse på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Arbeidet med kvalitetssystem og pedagogiske utviklingstiltak i skolen?

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

2.1.32 Grunnlag for evaluering av skolene: I hvilken grad brukes hhv. nasjonale prøver, elevundersøkelsen og egne undersøkelser til å evaluere skolene.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i egen delrapport (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Respondentene stilles flere spørsmål knyttet til kvalitetsutvikling i skolen. For denne indikatoren, som er todelt, er det relevante spørsmålet

I hvilken grad benyttes følgende som grunnlag for evaluering av skolene?

Der respondenten blir bedt om å vurdere de tre kategoriene

1. Nasjonale prøver
2. Elevundersøkelser
3. Egne undersøkelser av elevprestasjoner og/eller brukerundersøkelser

Langs følgende skala

1. – Ikke i det hele tatt
2.
3.
4.
5. – I stor grad
   Ikke sikker

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

2.2 Barnehage

Databasen har i alt 13 indikatorer knyttet til barnehage, jf. tabell 2.2 under.

2.2.1 Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per korrigerte oppholdstime i kommunal barnehage. Faste 2015-priser.

Fra Kostra, tabell 06810. Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager konsern, fratrukket avskrivninger barnehager, konsern. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, delt på korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager. (2007-2015)

2.2.2 Brutto investeringsutgifter til barnehage. Kroner per barn 0-5 år. Faste 2015-priser.

Fra Kostra, tabell 06810. Brutto investeringsutgifter til barnehagesektor. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, delt på antall barn 0-5 år i kommunen. (2007-2015)

2.2.3 Antall kommunale barnehager

Fra Kostra, tabell 06810. Antall kommunale barnehager. (2001-2015)

2.2.4 Antall private barnehager

Fra Kostra, tabell 06810. Antall private barnehager. (2001-2015)

2.2.5 Korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager per årsverk

Fra Kostra, tabell 06808. Korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager delt på antall årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager. (2001-2015)

Tabell 2.2
Indikatorer knyttet til barnehage

	Periode	Kilde
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per korrigerte oppholdstime i kommunal barnehage. Faste 2015-priser.	2007-2015	SSB, tabell 06810
Brutto investeringsutgifter til barnehage i kroner per barn 0-5 år. Faste 2015-priser.	2004-2015	SSB, tabell 06810
Antall kommunale barnehager	2004-2015	SSB, tabell 06810
Antall private barnehager	2004-2015	SSB, tabell 06810
Korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager per årsverk i kommunale barnehager	2004-2015	SSB, tabell 06808
Korrigerte oppholdstimer i private barnehager per årsverk i private barnehager	2004-2015	SSB, tabell 06808
Andel barn korrigert for alder i privat barnehage av alle barn i barnehager. Prosent.	2004-2015	SSB, tabell 06808
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning. Prosent.	2001-2015	SSB, tabell 06808
Barn per barnehage korrigert for alder, kommunale barnehager	2004-2015	SSB, tabell 06810
Barn per barnehage korrigert for alder, private barnehager	2004-2015	SSB, tabell 06810
Andel barn 0 år med barnehageplass. Prosent.	2001-2015	SSB, tabell 06808
Andel barn 1-2 år med barnehageplass. Prosent.	2001-2015	SSB, tabell 06808
Andel barn 3-5 år med barnehageplass. Prosent.	2001-2015	SSB, tabell 06808

2.2.6 Korrigerte oppholdstimer i private barnehager per årsverk i private barnehager.

Fra Kostra, tabell 06808. Korrigerte oppholdstimer i private barnehager delt på antall årsverk til basisvirksomhet i private barnehager. (2007-2015)

2.2.7 Andel korrigerte oppholdstimer i privat barnehage av korrigerte oppholdstimer i kommunale og private barnehager. Prosent.

Fra Kostra, tabell 06808. Korrigerte oppholdstimer i private barnehager delt på summen av korrigerte oppholdstimer i kommunale og private barnehager. Prosent. (2007-2015)

2.2.8 Andel ansatte med barnehagelærerutdanning. Prosent.

Fra Kostra, tabell 06808. Andel ansatte med barnehagelærerutdanning kommunale og private barnehager. Prosent. (2001-2015)

2.2.9 Barn per barnehage korrigert for alder, kommunale barnehager.

Fra Kostra, tabell 06810. Barn i kommunale barnehager korrigert for alder delt på antall kommunale barnehager. (2001-2015)

2.2.10 Barn per barnehage korrigert for alder, private barnehager.

Fra Kostra, tabell 06810. Barn i private barnehager korrigert for alder delt på antall private barnehager. (2004-2015)

2.2.11 Andel barn 0 år med barnehageplass. Prosent.

Fra Kostra, tabell 06808. Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til antall innbyggere 0 år. Prosent. (2001-2015)

2.2.12 Andel barn 1-2 år med barnehageplass. Prosent.

Fra Kostra, tabell 06808. Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til antall innbyggere 1-2 år. Prosent. (2001-2015)

2.2.13 Andel barn 3-5 år med barnehageplass. Prosent.

Fra Kostra, tabell 06808. Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til antall innbyggere 3-5 år. Prosent. (2001-2015)

2.3 Pleie og omsorg

Databasen har i alt 21 indikatorer knyttet til pleie og omsorg, jf. tabell 2.3 under.

2.3.1 Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon. Kroner per kommunal plass. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07790. Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, minus avskrivninger institusjon. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, og delt på kommunale plasser i institusjon i alt, inkl. barnebolig/avlastningsinstitusjon. (2009-2015)

2.3.2 Brutto investeringsutgifter til helse og omsorg. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07790. Brutto investeringsutgifter til pleie- og omsorgssektoren. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, og delt på innbyggertall i kommunen. (2009-2015)

2.3.3 Antall årsverk av personell med relevant fagutdanning.

Kostra, tabell 07790. Årsverk av personell med relevant fagutdanning. (2004-2015)

2.3.4 Antall årsverk av personell uten relevant fagutdanning.

Kostra, tabell 07790. Årsverk i alt minus årsverk av personell med relevant fagutdanning. (2004-2015)

Tabell 2.3

Indikatorer knyttet til pleie og omsorg

	Periode	Kilde
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon. Kroner per kommunal plass. Faste 2015-priser.	2009-2015	SSB, tabell 07790
Korrigerte brutto driftsutgifter til hjemmetjenester. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2009-2015	SSB, tabell 07790
Antall årsverk av personell med relevant fagutdanning	2007-2015	SSB, tabell 07790
Antall årsverk av personell uten relevant fagutdanning	2007-2015	SSB, tabell 07790
Andel årsverk av personell med relevant fagutdanning. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07790
Andel innbyggere 0-66 år som mottar hjemmetjenester. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07790
Andel innbyggere 67-79 år som mottar hjemmetjenester. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07790
Andel innbyggere 80+ år som mottar hjemmetjenester. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07790
Andel innbyggere 0-66 år som er beboere på institusjon. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07800
Andel innbyggere 67-79 år som er beboere på institusjon. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07800
Andel innbyggere 80+ år som er beboere på institusjon. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07800
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand	2008-2015	SSB, tabell 07800
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenester	2008-2015	SSB, tabell 07800
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07800
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	2007-2015	SSB, tabell 07800
Fysioterapitimer per uke per beboer i sykehjem	2007-2015	SSB, tabell 07800
Oppholdsdøgn langtid i institusjon per innbygger over 80 år	2011-2015	SSB, tabell 07790
Oppholdsdøgn korttid i institusjon per innbygger over 80 år	2011-2015	SSB, tabell 07790
Andel legemeldt fravær av totale årsverk i brukerrettet tjeneste, pleie/omsorg. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 07800
Personellkapasitet, kompetanse og rekrutteringsproblemer knyttet til pleie- og omsorgsoppgaver som krever spesialkompetanse	2016	Nivi Rapport 2016:5
Bruk av kvalitetsutviklingsverktøy i pleie- og omsorgssektoren: I hvilken grad gjennomføres evalueringer innenfor hjemmetjeneste og institusjonsomsorg.	2016	Nivi Rapport 2016:5

2.3.5 Andel årsverk av personell med relevant fagutdanning. Prosent.

Kostra, tabell 07790. 2.3.4 delt på årsverk i alt. Prosent. (2004-2015)

2.3.6 Andel innbyggere 0-66 år som mottar hjemmetjenester. Prosent.

Kostra, tabell 07790. Mottakere av hjemmetjenester 0-66 år delt på antall innbyggere under 67 år. Prosent. (2007-2015)

2.3.7 Andel innbyggere 67-79 år som mottar hjemmetjenester. Prosent.

Kostra, tabell 07790. Mottakere av hjemmetjenester 67-79 år delt på antall innbyggere 67-79 år. Prosent. (2007-2015)

2.3.8 Andel innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester. Prosent.

Kostra, tabell 07790. Mottakere av hjemmetjenester 80 år og over delt på antall innbyggere 80 år og over. Prosent. (2007-2015)

2.3.9 Andel innbyggere 0-66 år som er beboere på institusjon. Prosent.

Kostra, tabell 07790. Beboere i institusjon under 67 år delt på antall innbyggere under 67 år. Prosent. (2007-2015)

2.3.10 Andel innbyggere 67-79 år som er beboere på institusjon. Prosent.

Kostra, tabell 07790. Beboere i institusjon 67-79 år delt på antall innbyggere 67-79 år. Prosent. (2007-2015)

2.3.11 Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon. Prosent.

Kostra, tabell 07790. Beboere i institusjon 80 år og over delt på antall innbyggere 80 år og over. Prosent. (2007-2015)

2.3.12 Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand.

Kostra, tabell 07790. Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand. (2007-2015)

2.3.13 Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestemottakere over 67 år.

Kostra, tabell 07790. Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmetjenestemottakere over 67 år. (2008-2015)

2.3.14 Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc. Prosent.

Kostra, tabell 07800. Andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad/wc. Prosent. (2004-2015)

2.3.15 Legetimer per uke per beboer i sykehjem.

Kostra, tabell 07800. Legetimer per uke per beboer i sykehjem. (2007-2015)

2.3.16 Fysioterapitimer per uke per beboer i sykehjem.

Kostra, tabell 07800. Fysioterapitimer per uke per beboer i sykehjem. (2007-2015)

2.3.17 Oppholdsdøgn langtid i institusjon per innbygger over 80 år.

Kostra, tabell 07790. Oppholdsdøgn totalt i institusjon minus oppholdsdøgn tidsbegrenset opphold i institusjon delt på antall innbyggere over 80 år. (2011-2015)

2.3.18 Oppholdsdøgn korttid i institusjon per innbygger over 80 år.

Kostra, tabell 07790. Oppholdsdøgn tidsbegrenset opphold i institusjon delt på antall innbyggere over 80 år. (2011-2015)

2.3.19 Andel legemeldt fravær av totale årsverk i brukerrettet tjeneste, pleie/omsorg. Prosent.

Kostra, tabell 07800. Andel legemeldt fravær av totale årsverk i brukerrettet tjeneste, pleie/omsorg. Prosent. (2006-2014)

2.3.20 Personellkapasitet, kompetanse og rekrutteringsproblemer knyttet til pleie- og omsorgsoppgaver som krever spesialkompetanse

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det er tre spørsmål med tilhørende underspørsmål som dokumenterer kommunenes kapasitet, rekruttering av fagpersonell og kompetanse innenfor pleie og omsorg. De relevante spørsmål og underspørsmål presenteres under.

Kapasitet:

Hvordan vurderes kommunens personellkapasitet på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kapasitet på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Pleie- og omsorgsoppgaver som krever spesialkompetanse

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Rekruttering:

Har kommunen gjennom de siste fem årene opplevd mangel på kompetent arbeidskraft ved rekruttering av fagpersonell til egen organisasjon?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 – Ikke i det hele tatt
- 2
- 3
- 4
- 5 – I stor grad
- Ikke sikker

Respondenten svarer for rekruttering på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Pleiefaglig kompetanse, sykepleier, vernepleier.

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Kompetanse

Hvordan vurderes kommunens kompetanse på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kompetanse på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Pleie- og omsorgsoppgaver som krever spesialkompetanse

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

2.3.21 Bruk av kvalitetsutviklingsverktøy i pleie- og omsorgssektoren: I hvilken grad gjennomføres evalueringer innenfor hjemmetjeneste og institusjonsomsorg.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det er tre spørsmål med underspørsmål som stilles angående bruk av kvalitetsutviklingsverktøy innenfor pleie- og omsorgssektoren. De relevante spørsmål og underspørsmål presenteres under.

Evaluering av pleie- og omsorgstjenesten

Gjennomfører kommunen systematiske evalueringer av pleie- og omsorgstjenesten i kommunen?

Respondentene har tre svaralternativer

- Ja, i hjemmetjenesten
- Ja, i institusjonstjenesten
- Nei, ingen av dem

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Evaluering i hjemmetjenesten

I hvilken grad benyttes følgende som grunnlag for den systematiske evalueringen av hjemmetjenesten?

- *Sammenligning mellom virksomheter i egen kommune?*
- *Sammenligning med andre kommuner?*

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 – Ikke i det hele tatt
- 2
- 3
- 4
- 5 – I stor grad
- Ikke sikker

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ for begge underspørsmålene. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Evaluering i institusjonstjenesten

I hvilken grad benyttes følgende som grunnlag for den systematiske evalueringen av institusjonstjenesten?

- *Sammenligning mellom virksomheter i egen kommune?*
- *Sammenligning med andre kommuner?*

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 – Ikke i det hele tatt
- 2
- 3
- 4
- 5 – I stor grad
- Ikke sikker

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ for begge underspørsmålene. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

2.4 Primærhelsetjeneste

Databasen har i alt 5 indikatorer knyttet til primærhelsetjenesten, jf. tabell 2.4 under.

2.4.1 Legeårsverk per 10 000 innbygger

Kostra, tabell 04904. Legeårsverk per 10 000 innbygger. (2004-2015)

2.4.2 Fysioterapiårsverk per 10 000 innbygger

Kostra, tabell 04904. Fysioterapiårsverk per 10 000 innbygger. (2004-2015)

2.4.3 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte

Kostra, tabell 04904. Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte. (2010-2015)

2.4.4 Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere

Kostra, tabell 04904. Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbygger. (2004-2015)

Tabell 2.4

Indikatorer knyttet til primærhelsetjenesten

	Periode	Kilde
Legeårsverk per 10 000 innbygger	2004-2015	SSB, tabell 04904
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbygger	2004-2015	SSB, tabell 04904
Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte.	2010-2015	SSB, tabell 04904
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbygger	2004-2015	SSB, tabell 04904
Personellkapasitet og kompetanse knyttet til rusarbeid og psykisk helse i sin kommune.	2016	NIVI Rapport 2016:5

2.4.5 Rådmennenes vurdering av personellkapasitet og kompetanse knyttet til rusarbeid og psykisk helse i sin kommune.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det er to spørsmål med tilhørende underspørsmål som dokumenterer kommunenes kapasitet og kompetanse knyttet til rusarbeid og forebyggende psykisk helse. De relevante spørsmål og underspørsmål presenteres under.

Kapasitet:

Hvordan vurderes kommunens personellkapasitet på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kapasitet på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Rusarbeid og forebyggende psykisk helse

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Kompetanse

Hvordan vurderes kommunens kompetanse på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kapasitet på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Rus og forebyggende psykisk helse

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

2.5 Kultur

Databasen har i alt 8 indikatorer knyttet til kultur, jf. tabell 2.5 under.

2.5.1 Brutto driftsutgifter til kultursektor. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 05065. Brutto driftsutgifter til kultursektor (funksjon 231, 365, 370, 373, 375, 377, 380, 381, 385 og 386) minus avskrivninger for de samme sektorene. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, og delt på antall innbyggere. (2006-2015)

2.5.2 Brutto driftsutgifter til folkebibliotek. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 05065. Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (funksjon 370) minus avskrivninger til samme funksjon. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, og delt på antall innbyggere. (2006-2015)

2.5.3 Brutto driftsutgifter til kino. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 05065. Brutto driftsutgifter til kino (funksjon 373) minus avskrivninger til samme funksjon. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, og delt på antall innbyggere. (2006-2015)

2.5.4 Brutto investeringsutgifter til kultur. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 06937. Brutto investeringsutgifter til kultursektor. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, delt på antall innbyggere. (2003-2015)

Tabell 2.5
Indikatorer knyttet til kultur

	Periode	Kilde
Brutto driftsutgifter til kultursektor. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2006-2015	SSB, tabell 06937
Brutto driftsutgifter til folkebibliotek. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til kino. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto investeringsutgifter til kultur. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 06937
Kinoseter per 10 000 innbygger	2001-2015	SSB, tabell 06937
Årsverk i folkebibliotek per 10 000 innbygger	2001-2015	SSB, tabell 06937
Antall kinobesøk per innbygger	2001-2015	SSB, tabell 06937
Bokutlån per innbygger	2001-2015	SSB, tabell 06937

2.5.5 Kinoseter per 10 000 innbyggere.

Kostra, tabell 06937. Antall kinoseter delt på antall innbyggere multiplisert med 10 000. (2001-2015)

2.5.6 Årsverk i folkebibliotek per 10 000 innbyggere.

Kostra, tabell 06937. Årsverk i alt folkebibliotek delt på antall innbyggere multiplisert med 10 000. (2001-2015)

2.5.7 Antall kinobesøk per innbygger.

Kostra, tabell 06937. Totalt antall kinobesøk delt på antall innbyggere. (2001-2015)

2.5.8 Bokutlån per innbygger.

Kostra, tabell 06937. Bokutlån, totalt bokutlån fra folkebibliotek delt på antall innbyggere. (2001-2015)

2.6 Barnevern

Databasen har i alt 9 indikatorer knyttet til barnevern, jf. tabell 2.6 under.

2.6.1 Brutto driftsutgifter til barnevern. Kroner per barn (0-17 år). Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 05065. Brutto driftsutgifter til barnevernet (funksjon 244, 251 og 252) minus avskrivninger til de samme funksjonene. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU. Delt på antall barn 0-17 år. (2006-2015)

2.6.2 Årsverk i barnevernet per 1000 barn (0-17 år).

Kostra, tabell 08838. Sum stillinger i alt delt på antall barn (0-17 år) og multiplisert med 1000. (2004-2015)

2.6.3 Andel årsverk av ansatte med fagutdanning. Prosent.

Kostra, tabell 08838. Stillinger med fagutdanning delt på sum stillinger i alt. Prosent. (2004-2015)

2.6.4 Andel årsverk av ansatte uten fagutdanning. Prosent.

Kostra, tabell 08838. 100 minus 2.6.3. (2004-2015)

2.6.5 Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 måneder. Prosent.

Kostra, tabell 08845. Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder. Prosent. (2006-2015)

2.6.6 Andel barn med bare hjelpetiltak i løpet av året av totalt antall barn. Prosent.

Kostra, tabell 08838. Barn med bare hjelpetiltak i løpet av året delt på antall barn 0-17 år. Prosent. (2004-2015)

2.6.7 Andel barn med omsorgstiltak i løpet av året av totalt antall barn. Prosent.

Kostra, tabell 08838. Barn med omsorgstiltak i løpet av året delt på antall barn 0-17 år. Prosent. (2004-2015)

Tabell 2.6
Indikatorer knyttet til barnevern

	Periode	Kilde
Brutto driftsutgifter til barnevern. Kroner per barn (0-17 år). Faste 2015-priser.	2006-2015	SSB, tabell 05065
Årsverk i barnevernet per 10 000 barn (0-17 år)	2004-2015	SSB, tabell 08838
Andel årsverk av ansatte med fagutdanning. Prosent.	2004-2015	SSB, tabell 08838
Andel årsverk av ansatte uten fagutdanning. Prosent.	2004-2015	SSB, tabell 08838
Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 måneder. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 08845
Andel barn med bare hjelpetiltak i løpet av året av totalt antall barn. Prosent.	2004-2015	SSB, tabell 08838
Andel barn med omsorgstiltak i løpet av året av totalt antall barn. Prosent.	2004-2015	SSB, tabell 08838
Personellkapasitet og kompetanse i barnevernet i sin kommune.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Rekrutteringsproblemer knyttet til sosialfaglig kompetanse.	2016	NIVI Rapport 2016:5

2.6.8 Rådmennenes vurdering av personellkapasitet og kompetanse i barnevernet i sin kommune. Prosent.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det er to spørsmål med tilhørende underspørsmål som dokumenterer kommunenes kapasitet og kompetanse. De relevante spørsmål og underspørsmål presenteres under.

Kapasitet:

Hvordan vurderes kommunens personellkapasitet på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kapasitet på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Barnevern

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Kompetanse

Hvordan vurderes kommunens kompetanse på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kompetanse på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Barnevern

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

2.6.9 Rekrutteringsproblemer knyttet til sosialfaglig kompetanse. Prosent.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det relevante spørsmålet som belyser rådmennenes vurdering av kommunens rekruttering av fagpersonell er:

Har kommunen gjennom de siste fem årene opplevd mangel på kompetent arbeidskraft ved rekruttering av fagpersonell til egen organisasjon?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 – Ikke i det hele tatt
- 2
- 3
- 4
- 5 – I stor grad
- Ikke sikker

Respondenten svarer for rekruttering på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Sosialfaglig kompetanse som psykolog, sosionom, spesialpedagog eller barnevernspedagog

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

2.7 Sosialhjelp

Databasen har i alt 12 indikatorer knyttet til sosialhjelp, jf. tabell 2.7 under.

2.7.1 Andel sosialhjelpsmottakere av innbyggere i alderen 20-66 år. Prosent.

Kostra, tabell 07786. Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år. (2004-2015)

2.7.2 Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde. Prosent.

Kostra, tabell 07786. Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde. Prosent. (2004-2015)

2.7.3 Andel sosialhjelpsmottakere med forsørgerplikt for barn under 18 år. Prosent.

Kostra, tabell 07794. Sosialhjelpsmottakere med forsørgerplikt for barn under 18 år delt på antall sosialhjelpsmottakere. Prosent. (2006-2015)

2.7.4 Gjennomsnittlig stønadslengde, mottakere 18-24 år. Måneder.

Kostra, tabell 07786. Gjennomsnittlig stønadslengde, mottakere 18-24 år. (2006-2015)

2.7.5 Gjennomsnittlig stønadslengde, mottakere 25-66 år. Måneder.

Kostra, tabell 07786. Gjennomsnittlig stønadslengde, mottakere 25-66 år. (2006-2015)

2.7.6 Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer. Prosent.

Kostra, tabell 07794. Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer. Prosent. (2006-2015)

Tabell 2.7
Indikatorer knyttet til sosialhjelp

	Periode	Kilde
Andel sosialhjelpsmottakere av innbyggere i alderen 20-66 år. Prosent.	2003-2015	SSB, tabell 07786
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde. Prosent.	2003-2015	SSB, tabell 07786
Andelen sosialhjelpsmottakere med forsørgerplikt for barn under 18 år. Prosent.	2006-2015	SSB, tabell 07794
Gjennomsnittlig stønadslengde, mottakere 18-24 år	2006-2015	SSB, tabell 07786
Gjennomsnittlig stønadslengde, mottakere 25-66 år	2006-2015	SSB, tabell 07786
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer. Prosent.	2003-2015	SSB, tabell 07786
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 07786
Stønadssats i kroner per måned for enslige. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 07794
Stønadssats per måned for ektepar/samboere. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 07794
Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 0-5 år. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 07794
Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 6-10 år. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 07794
Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 11-17 år. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 07794

2.7.7 Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07786. Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2004-2015)

2.7.8 Stønadssats i kroner per måned for enslige. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07794. Stønadssats i kroner per måned for enslige. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2003-2015)

2.7.9 Stønadssats per måned for ektepar/samboere. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07794. Stønadssats i kroner per måned for ektepar/samboere. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2003-2015)

2.7.10 Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 0-5 år. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07794. Tilleggssats i kroner per måned for ett barn i alderen 0-5 år. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2003-2015)

2.7.11 Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 6-10 år. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07794. Tilleggssats i kroner per måned for ett barn i alderen 6-10 år. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2003-2015)

2.7.12 Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 11-17 år. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07794. Tilleggssats i kroner per måned for ett barn i alderen 11-17 år. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2003-2015)

2.8 Administrasjon

Databasen har i alt 2 indikatorer knyttet til administrasjon, jf. tabell 2.8 under.

2.8.1 Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 05065 Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring (funksjonene 100, 110, 120, 121 og 130) minus avskrivninger til de samme funksjonene. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, og delt på antall innbyggere. (2006-2015)

2.8.2 Avtalte årsverk i kommuneadministrasjonen per 1000 innbyggere.

Kostra, tabell 06419. Avtalte årsverk i kommuneadministrasjonen delt på antall innbyggere multiplisert med 1000. (2005-2015)

Tabell 2.8
Indikatorer knyttet til administrasjon

	Periode	Kilde
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring. Kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 04937
Avtalte årsverk i kommuneadministrasjonen per 1 000 innbygger	2005-2015	SSB, tabell 06419

2.9 Tekniske tjenester

Databasen har i alt 8 indikatorer knyttet til tekniske tjenester, jf. tabell 2.9 under.

2.9.1 Årsgebyr for avfallstjenesten i kroner for enebolig på 120 kvm. ekskl. mva. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 08122. Årsgebyr for avfallstjenesten i kroner per enebolig på 120 kvm. ekskl. mva. Gjelder rapporteringsåret+1. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2002-2015)

2.9.2 Stipulert årsgebyr avløp i kroner for enebolig på 120 kvm. ekskl. mva. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 08122. Stipulert årsgebyr for avløp i kroner per enebolig på 120 kvm. ekskl. mva. Gjelder rapporteringsåret+1. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2002-2015)

2.9.3 Stipulert årsgebyr vann i kroner for enebolig på 120 kvm. ekskl. mva. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 08122. Stipulert årsgebyr for vann i kroner per enebolig på 120 kvm. ekskl. mva. Gjelder rapporteringsåret+1. Omregnet til 2015-tall med KPI. (2002-2015)

2.9.4 Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt. Prosent.

Kostra, tabell 05455. Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt. (2013-2015)

2.9.5 E.coli: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.

Kostra, tabell 04936. E.coli: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøver. (2003-2015)

2.9.6 Intestinale enterokokker: Andel tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.

Kostra, tabell 04936. Intestinale enterokokker: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøver. (2008-2015)

2.9.7 Farge: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.

Kostra, tabell 04936. Farge: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøver. (2003-2015)

Tabell 2.9
Indikatorer knyttet til tekniske tjenester

	Periode	Kilde
Årsgebyr for avfallstjenesten i kroner. Faste 2015-priser.	2002-2015	SSB, tabell 08122
Stipulert årsgebyr avløp i kroner. Faste 2015-priser.	2002-2015	SSB, tabell 08122
Stipulert årsgebyr vann i kroner. Faste 2015-priser.	2002-2015	SSB, tabell 08122
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt. Prosent.	2013-2015	SSB, tabell 05455
E.coli: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.	2003-2015	SSB, tabell 04936
Intestinale enterokokker: Andel tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.	2003-2015	SSB, tabell 04936
Farge: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.	2003-2015	SSB, tabell 04936
PH: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.	2003-2015	SSB, tabell 04936

2.9.8 PH: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med tilfredsstillende prøver. Prosent.

Kostra, tabell 04936. PH: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøver. (2003-2015)

2.10 Sektorovergripende indikatorer

Vi har i alt 26 sektorovergripende indikatorer, jf. tabell 2.10 under.

Tabell 2.10
Sektorovergripende indikatorer

	Periode	Kilde
Brutto driftsutgifter til administrasjon i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til fellesutgifter i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til barnehage i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til grunnskole i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til voksenopplæring i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til kommunehelse i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til kvalifiseringsordningen i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvar i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til barnevern i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til pleie og omsorg i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til samhandling i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til kommunale boliger i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til interkommunalt samarbeid i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til fysisk planlegging i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til bistand til næringsliv og landbruk i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til veier med mer i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til brann og ulykkesvern i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til VAR i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til kultur i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Brutto driftsutgifter til religiøse formål inkl. den norske kirke i prosent av totale brutto driftsutgifter	2006-2015	SSB, tabell 05065
Korrigerte frie inntekter inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter. Indeks.	2003-2015	KMD
Produksjonsindeks fra Teknisk beregningsutvalg (TBU). Indeks.	2001-2015	KMD/TBU
Forbrukerrådets kommunetest. Indeks.	2005-2016	Forbrukerrådet
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning. Kroner per kvm. Faste 2015-priser.	2008-2015	SSB, tabell 07144

Seriene 2.10.1 til 2.10.22 viser kommunenes prioriteringer mellom de 22 forskjellige sektorene definert i Vedlegg 5 av «Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi» fra november 2016. Fra Kostra, tabell 05065, har vi brukt brutto driftsutgifter minus avskrivninger for alle funksjonene på hver enkelt sektor, og summen av alle utgjør totale brutto driftsutgifter. Andelene vil derfor summere seg til 100 for hver enkelt kommune.

2.10.1 Brutto driftsutgifter til administrasjon i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 100, 110, 120, 121 og 130. (2006-2015)

2.10.2 Brutto driftsutgifter til fellesutgifter i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 170, 171, 172, 173, 180, 190. (2006-2015)

2.10.3 Brutto driftsutgifter til barnehage i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 201, 211, 221. (2006-2015)

2.10.4 Brutto driftsutgifter til grunnskole i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 202, 215, 222, 223, 383. (2006-2015)

2.10.5 Brutto driftsutgifter til voksenopplæring i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjon 213. (2006-2015)

2.10.6 Brutto driftsutgifter til kommunehelse i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 232, 233, 241. (2006-2015)

2.10.7 Brutto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 242, 243, 273, 281, 283. (2006-2015)

2.10.8 Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjon 275. (2006-2015)

2.10.9 Brutto driftsutgifter til kvalifiseringsordningen i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjon 276. (2006-2015)

2.10.10 Brutto driftsutgifter til tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvar i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjon 285. (2006-2015)

2.10.11 Brutto driftsutgifter til barnevern i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 244, 251, 252. (2006-2015)

2.10.12 Brutto driftsutgifter til pleie og omsorg i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 234, 253, 254, 261. (2006-2015)

2.10.13 Brutto driftsutgifter til samhandling i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 255, 256. (2006-2015)

2.10.14 Brutto driftsutgifter til kommunale boliger i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjon 265. (2006-2015)

2.10.15 Brutto driftsutgifter til interkommunalt samarbeid i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjon 290. (2006-2015)

2.10.16 Brutto driftsutgifter til fysisk planlegging i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 301, 302, 303, 304, 305, 315, 335, 360. (2006-2015)

2.10.17 Brutto driftsutgifter til bistand til næringsliv og landbruk i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 320, 321, 325, 329. (2006-2015)

2.10.18 Brutto driftsutgifter til veier med mer i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 330, 332. (2006-2015)

2.10.19 Brutto driftsutgifter til brann og ulykkesvern i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 338, 339. (2006-2015)

2.10.20 Brutto driftsutgifter til VAR i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 340, 345, 350, 353, 354, 355. (2006-2015)

2.10.21 Brutto driftsutgifter til kultur i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 231, 365, 370, 373, 375, 377, 380, 381, 385, 386. (2006-2015)

2.10.22 Brutto driftsutgifter til religiøse formål inkl. Den norske kirke i prosent av totale brutto driftsutgifter

Funksjonene 390, 392, 393. (2006-2015)

2.10.23 Korrigerte frie inntekter inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter. Indeks

Frie inntekter omfatter rammeoverføringer, skatt på inntekt og formue, naturressursskatt, eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter. Kostnadsnøklene i inntektssystemet benyttes til å korrigere for forskjeller i beregnet utgiftsbehov. Indeks hvor landsgjennomsnittet for hvert år er satt lik 100. (2001-2015).

2.10.24 Produksjonsindeks fra Teknisk beregningsutvalg (TBU). Indeks

Samleindikator for kommunalt tjenestetilbud som omfatter indikatorer for barnehage, grunnskole, primærhelsetjeneste, pleie og omsorg, barnevern, sosialkontortjenester og kultur (fra og med 2007). Indeks hvor gjennomsnittet hvert år er satt lik 100 for de kommunene som inngår. (2001-2015)

2.10.25 Forbrukerrådets kommunetest. Indeks (0-100).

Data fra Forbrukerrådet. Alle kommunene er testet innenfor et spekter av tjenester i 2005, 2007, 2013 og 2016. Testene er ikke like for hvert år, men de er for hvert år omregnet til en skala fra 0 til 100. (2005, 2007, 2013, 2016)

2.10.26 Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning. Kroner per kvm. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 07144. Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning i kroner per kvadratmeter. Omregnet til 2015-tall ved bruk av kommunal deflator fra TBU. (2008-2015)

3 Økonomisk robuste kommuner

Databasen inkluderer i alt 24 indikatorer knyttet til målet om økonomisk robuste kommuner, jf. tabell 3.1 under.

Tabell 3.1
Indikatorer knyttet til økonomisk robuste kommuner

	Periode	Kilde
Brutto driftsinntekter. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Brutto driftsinntekter i 1 000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Netto finansutgifter i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Langsiktig lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter.	2012-2015	SSB, tabell 04938
Skatt på inntekt og formue i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Skatt på inntekt og formue i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Bruttoinvesteringer i prosent av brutto driftsinntekter.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Eiendomsskatt totalt i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser.	2003-2015	SSB, tabell 04938
Eiendomsskatt for enebolig på 120 kvm. Faste 2015-priser.	2007-2015	SSB, tabell 06811
Generell eiendomsskattesats. Prosent.	2007-2015	SSB, tabell 06811
Har kommunen innført eiendomsskatt (JA=1, NEI=0).	2007-2015	SSB, tabell 06811
Har kommunen eiendomsskatt på eiendom utbygd på byvis (JA=1, NEI=0).	2007-2015	SSB, tabell 06811
Har kommunen eiendomsskatt på eiendom ikke utbygd på byvis (JA=1, NEI=0).	2007-2015	SSB, tabell 06811
Har kommunen eiendomsskatt på næringseiendom (JA=1, NEI=0).	2007-2015	SSB, tabell 06811
Har kommunen eiendomsskatt på verk og bruk (JA=1, NEI=0).	2007-2015	SSB, tabell 06811
Har kommunen vært på ROBEK i løpet av året (JA=1, NEI=0).	2001-2015	KMD
Personellkapasitet, kompetanse og rekrutteringsproblemer innen økonomi- og finansforvaltning.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Kompetanse innenfor forskjellige deler av kommunens økonomistyring.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Hvorvidt kommunen har en uttalt målsetting for netto driftsresultat. (Ja=1, Nei=0).	2016	NIVI Rapport 2016:5

3.1 Brutto driftsinntekter. Faste 2015-priser

Kostra, tabell 04938. Brutto driftsinntekter. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU. (2003-2015)

3.2 Brutto driftsinntekter i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser

Kostra, tabell 04938. Brutto driftsinntekter. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU. Delt på antall innbyggere. (2003-2015)

3.3 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Netto driftsresultat pluss netto finans og avdrag. Fra og med 2014 føres momskompensasjon knyttet til investeringer i investeringsregnskapet, ikke i driftsregnskapet som tidligere. Tallene for brutto driftsresultat er gjort sammenlignbare over tid ved at momskompensasjon knyttet til investeringer er trukket ut av driftsinntektene også i årene 2004-2013. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2004-2015)

3.4 Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Netto driftsresultat. Fra og med 2014 føres momskompensasjon knyttet til investeringer i investeringsregnskapet, ikke i driftsregnskapet som tidligere. Tallene for netto driftsresultat er gjort sammenlignbare over tid ved at momskompensasjon knyttet til investeringer er trukket ut av driftsinntektene også i årene 2004-2013. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2004-2015)

3.5 Netto finansutgifter i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Netto finans og avdrag. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2003-2015)

3.6 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Disposisjonsfond. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2003-2015)

3.7 Langsiktig lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Langsiktig gjeld. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2003-2015)

3.8 Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Netto lånegjeld. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2003-2015)

3.9 Renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Renteeksponert gjeld. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2012-2015)

3.10 Skatt på inntekt og formue i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Skatt på inntekt og formue, inkludert naturressursskatt. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2003-2015)

3.11 Skatt på inntekt og formue i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser

Kostra, tabell 04938. Skatt på inntekt og formue, inkludert naturressursskatt. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, delt på antall innbyggere. (2003-2015)

3.12 Bruttoinvesteringer i prosent av brutto driftsinntekter.

Kostra, tabell 04938. Brutto investeringsutgifter i alt. Angitt i prosent av brutto driftsinntekter. (2003-2015)

3.13 Eiendomsskatt totalt i 1000 kroner per innbygger. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 04938. Eiendomsskatt totalt. Omregnet til 2015-tall med kommunal deflator fra TBU, delt på antall innbyggere. (2003-2015)

3.14 Eiendomsskatt for enebolig på 120 kvm. Faste 2015-priser.

Kostra, tabell 06811. Eiendomsskatt for enebolig på 120 kvadrameter. Omregnet til 2015-tall med KPI (2007-2015)

3.15 Generell eiendomsskattesats. Prosent.

Kostra, tabell 06811. Kommunens generelle eiendomsskattesats.

3.16 Har kommunen innført eiendomsskatt (JA=1, NEI=0).

Kostra, tabell 06811. Dummy for om kommunen har innført eiendomsskatt. (2007-2015).

3.17 Har kommunen eiendomsskatt på eiendom utbygd på byvis (JA=1, NEI=0).

Kostra, tabell 06811. Dummy for om kommunen har eiendomsskatt på eiendom utbygd på byvis. (2007-2015).

3.18 Har kommunen eiendomsskatt på eiendom ikke utbygd på byvis (JA=1, NEI=0)

Kostra, tabell 06811. Dummy for om kommunen har eiendomsskatt på eiendom som ikke er utbygd på byvis. (2007-2015).

3.19 Har kommunen eiendomsskatt på næringseiendom (JA=1, NEI=0).

Kostra, tabell 06811. Dummy for om kommunen har eiendomsskatt på næringseiendom. (2007-2015).

3.20 Har kommunen eiendomsskatt på verk og bruk (JA=1, NEI=0).

Kostra, tabell 06811. Dummy for om kommunen har eiendomsskatt på verker og bruk. (2007-2015).

3.21 Har kommunen vært på ROBEK i løpet av året (JA=1, NEI=0).

Data fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dummy lik 1 hvis kommunen har vært på ROBEK hele eller deler av året, 0 ellers. (2001-2015).

3.22 Rådmennenes vurdering av personellkapasitet, kompetanse og rekrutteringsproblemer innen økonomi- og finansforvaltning.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det er tre spørsmål med tilhørende underspørsmål som dokumenterer kommunenes kapasitet, rekruttering av fagpersonell og kompetanse innenfor økonomi- og finansforvaltningen. De relevante spørsmål og underspørsmål presenteres under.

Kapasitet:

Hvordan vurderes kommunens personellkapasitet på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kapasitet på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Finansreglement og krav til kommunens finansforvaltning

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Rekruttering:

Har kommunen gjennom de siste fem årene opplevd mangel på kompetent arbeidskraft ved rekruttering av fagpersonell til egen organisasjon?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 – Ikke i det hele tatt
- 2
- 3
- 4
- 5 – I stor grad
- Ikke sikker

Respondenten svarer for rekruttering på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Økonomifaglig kompetanse

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

Kompetanse

Hvordan vurderes kommunens kompetanse på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kompetanse på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Finansreglement og krav til kommunens finansforvaltning

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

3.23 Rådmennenes vurdering av kompetanse innenfor forskjellige deler av kommunens økonomistyring.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det er ett spørsmål med tilhørende underspørsmål som dokumenterer rådmannens vurdering av kompetanse innenfor forskjellige deler av kommunens økonomistyring. De relevante spørsmål og underspørsmål presenteres under.

Vurder økonomiavdelingens eller kommunens økonomikompetanse på følgende områder

- *Utarbeiding av kommunens budsjett og økonomiplan*
- *Budsjettstyring gjennom året*
- *Investeringsanalyser*
- *Forvaltning av kommunens låneportefølje*

Respondentene har seks svaralternativer på alle fire spørsmålene

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

3.24 Hvorvidt kommunen har en uttalt målsetting for netto driftsresultat.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i (Vinsand, Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5), 2016).

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Rådmannen er her stilt følgende spørsmål

Har kommunen formulert en målsetting for netto driftsresultat?

Respondentene har tre svaralternativer

- Ja
- Nei
- Ikke sikker

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

4 Samfunnsutvikling

Databasen inkluderer 32 indikatorer knyttet til kommunenes samfunnsutvikleransvar, jf. tabellen under. Disse redegjøres for nærmere her.

Indikatorene som bygger på rådmannsundersøkelsen gjennomført i forbindelse med dette prosjektet må anonymiseres. Anonymisering av respondentene medfører at disse indikatorene utelukkende presenteres for fire grupper av kommuner basert på deres folketall i 2015 og i tråd med definisjonen i kapittel 7:

Dette gjelder for de fem indikatorene som presenteres først i kapittel 4.1 til 4.5.

Datagrunnlaget for å se på arbeidsreiser er hentet fra Reisevanenudersøkelsen. Vi viser til TØIs egen rapport for en utfyllende beskrivelse av datagrunnlaget i (Hjorthol, Engebretsen, & Uteng, 2014). På grunn av at dette er en utvalgsundersøkelse velger vi av datamessige hensyn å utelukkende presentere indikatorene for kommunegruppene etter folkemengde. Ved å se på enkeltkommuner vil tallene preges for mye av utvalgsskjevhet og ekstremobservasjoner. Selv for gruppen av de minste kommunene opplever vi at tallene preges av ekstremobservasjoner. Derfor bør også disse tallene tolkes og brukes med forsiktighet. Vi drøfter dette nærmere under i kapittel 4.6.

Tabell 4.1
Indikatorer knyttet til samfunnsutvikling

	Periode	Kilde
Årsverk i egen kommune knyttet til næringsutvikling. Prosent.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Årsverk i egen kommune knyttet til samfunnsplanlegging. Prosent.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Årsverk i egen kommune knyttet til arealplanlegging. Prosent.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Personellkapasitet i egen kommune knyttet til arealplanlegging. Prosent.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Rekruttering av fagpersonell med miljøvernkompetanse. Prosent.	2016	NIVI Rapport 2016:5
Arbeidsreiser. Gjennomsnittlig tidsbruk (minutter) og -lengde (kilometer).	2005, 2009 og 2013	RVU
Antall innbyggere per km2 i tettsteder	2000-2015	SSB: Tabell: 04861
Andel innbyggere i tettsteder. Prosent.	2000-2015	SSB: Tabell: 04861
Antall kommunale, fylkeskommunale, statlige og private arbeidsplasser	2008-2015	SSB: Tabell: 07979
Andel kommunale, fylkeskommunale, statlige og private arbeidsplasser. Prosent	2008-2015	SSB: Tabell: 07979
Andelen årsverk fordelt på seks næringskategorier. Prosent	1970- 2015	SSB: Tabell: 09174
Antall sysselsatte fordelt på seks næringskategorier. Arbeidssted og bosted.	2000-2015	SSB: Tabell: 08536
Antall fritidsbygninger per km2	2000-2015	SSB: Tabell: 09594
Gjennomsnittlig toppskattegrunnlag. Faste 2015-priser.	2001-2015	SSB: Tabell: 04263
Andel av befolkningen over 16 år etter utdanningsnivå. Prosent.	1999-2015	SSB: Tabell: 09429
Andel av befolkningen i skolepliktig alder, 6-16 år. Prosent.	2000-2015	SSB: Tabell: 07459
Forekomst av tematiske risiko- og sårbarhetsanalyser (Ja=1, Nei=0)	2015	SSB: Tabell: 10147
Alder på risiko- og sårbarhetsanalyse. År	2015	SSB: Tabell: 10147
Årsverk til brann- og ulykkesvern per 1 000 innbygger	2000-2015	SSB: Tabell: 06491
Antall boligbranner per 1 000 innbygger	2000-2015	SSB: Tabell: 06491
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning. Prosent	2000-2015	SSB: Tabell: 04936
Andel av kommunale vannverk med beredskapsplan. Prosent.	2002-2015	SSB: Tabell: 04936
Forventet levealder. År.	2000-2015	SSB: Tabell: 04902
Andel uføretrygdede av befolkningen mellom 18 og 67 år. Prosent.	2014-2015	NAV

4.1 Årsverk i egen kommune knyttet til næringsutvikling. Prosent.

Indikatoren belyser rådmennenes egen vurdering av egen kommunes næringsfaglige kapasitet, utover ordfører, rådmann og generell kompetanse som ivaretar næringsutvikling.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i NIVI Rapport 2016:5.

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det relevante spørsmålet som stilles knyttet til denne indikatoren er

Hvordan mange faste årsverk har kommunen ansatt i egen organisasjon i 2016 for å løse følgende oppgaver? Ta med andel av kombinerte stillinger. Ubesatte eller midlertidige stillinger skal ikke medregnes. Ev. årsverk som brukes til å betjene andre kommuner skal medregnes dersom kommunen har arbeidsgiveransvar for personell i interkommunal virksomhet (vertskommuneansvar).

Respondentene har sju svaralternativer

- Ingen årsverk
- Inntil 1 årsverk
- 1- inntil 2 årsverk
- 2- inntil 5 årsverk
- 5- inntil 20 årsverk
- 20 årsverk eller mer
- Ikke sikker

Dette spørsmålet har en rekke underspørsmål, og det relevante knyttet til næringsutvikling er:

Næringsutvikling, herunder råd, veiledning og tilrettelegging for næringsutvikling, inkl. næringssjef.

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

4.2 Årsverk i egen kommune knyttet til samfunnsplanlegging. Prosent.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i NIVI Rapport 2016:5.

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Indikatoren bygger på respondentenes vurdering av samme svar som i kap. 4.1 over, men med underspørsmålet:

Samfunnsplanlegging, inkl. kommuneplanens samfunnsdel, planstrategi og planprogram.

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

4.3 Årsverk i egen kommune knyttet til arealplanlegging. Prosent.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i NIVI Rapport 2016:5.

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Indikatoren bygger på respondentenes vurdering av samme svar som i kap. 4.1 over, men med underspørsmålet:

Arealplanlegging, inkl. reguleringsplaner

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

4.4 Personellkapasitet til ivaretakelse av miljøhensyn. Prosent.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i NIVI Rapport 2016:5.

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det relevante spørsmålet som stilles knyttet til denne indikatoren er

Hvordan vurderes kommunens personellkapasitet på følgende områder?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 - Svært dårlig
- 2
- 3
- 4
- 5 – Svært god
- Ikke sikker

Respondenten svarer for kapasitet på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Ivaretakelse av hensynet til miljøvern og klima

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

4.5 Rekruttering av fagpersonell med miljøvernkompetanse. Prosent.

Datagrunnlaget er innhentet i forbindelse med dette prosjektet i form av en spørreundersøkelse til alle landets rådmenn. Spørreundersøkelsens utforming og resultater er grundig dokumentert i NIVI Rapport 2016:5.

Tidsperioden for indikatoren er spørreundersøkelsen fra 2016.

Det relevante spørsmålet som stilles knyttet til denne indikatoren er

Har kommunen gjennom de siste fem årene opplevd mangel på kompetent arbeidskraft ved rekruttering av fagpersonell til egen organisasjon?

Respondentene har seks svaralternativer

- 1 – Ikke i det hele tatt
- 2
- 3
- 4
- 5 – I stor grad
- Ikke sikker

Respondenten svarer for rekruttering på en rekke områder, men det relevante for denne indikatoren er underspørsmålet:

Miljøvernkompetanse – naturforvaltning, forurensing, kulturminnevern og klima

Indikatoren presenteres som andeler (i prosent) av kommuner i hver kommunegruppe som har svart det enkelte alternativ. Kommunegrupper deles etter folkemengde i tråd med definisjonen i kapittel 7.

4.6 Arbeidsreiser. Gjennomsnittlig tidsbruk (minutter) og -lengde (kilometer).

Datagrunnlaget er reisevaneundersøkelsene (Hjorthol, Engebretsen, & Uteng, 2014). Tall fra «Den nasjonale reisevaneundersøkelsen 2005, 2009 og 2013/2014» stammer både fra publikasjonen (Hjorthol, Engebretsen, & Uteng, 2014) og egne kjøringer av tallgrunnlaget. Undersøkelsen er finansiert av Samferdselsdepartementet, Statens vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket og Avinor. Data er samlet inn av TNS Gallup og data i anonymisert form er stilt til disposisjon av Transportøkonomisk institutt (TØI) gjennom NSD – Norsk senter for forskningsdata AS. Verken Samferdselsdepartementet, Statens vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket, Avnior, TNS Gallup, TØI eller NSD er ansvarlig for analysen av dataene, eller de tolkninger som er gjort her.

Gjennomføring, utvalg og presiseringer av datagrunnlaget er grundig dokumentert i Hjorthol m.fl. (2014), og vi henviser dit til mer inngående beskrivelse av datagrunnlaget. Datamaterialet er vektet etter sesong, alder og ukedag. Vektene er beregnet av TØI, og vi viser til Hjorthol m.fl. (2014) for en mer utførlig redegjørelse av disse.

Tidsperioden tilgjengelig per primo 2017 er de tre årgangene 2005, 2009 og 2014/2015. Ved senere målinger bør datasettet oppdateres med siste tilgjengelige årganger.

Indikatoren beregnes som gjennomsnittlige rapporteringer av tidsbruk (minutter) og reiselengde (kilometer) per kommunegruppe per årgang. Vi inkluderer utelukkende rapporterte arbeidsreiser, uavhengig av om reisen gjennomføres til fots, med bil eller med kollektiv transport.

Indikatoren presenteres kun på nasjonalt nivå og per kommunegruppe etter folkemengde. På nasjonalt nivå presenteres uvektede gjennomsnitt reisetid og -lengde.

På grunn av utvalgsskjevheter og få observasjoner er gjennomsnitt per kommunegruppe, og tall på kommunenivå, svært utsatt for ekstreme observasjoner. Vi mener likevel det er nyttig å skille på de fem kommunegruppene etter folkemengde, men velger å ikke presentere indikatorene for arbeidsreiser på kommunenivå.

4.7 Antall innbyggere per km2 i tettsteder

SSBs tettstedsdefinisjon ligger til grunn, som stiller følgende krav til et tettsted:

1. En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det bor minst 200 personer der (ca. 60-70 boliger)
2. Avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med skjønnsmessige avvik utover 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Husklynger som naturlig hører med til tettstedet tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen.

Den samme definisjonen ligger til grunn for alle indikatorer som ser på tettsteder.

Datagrunnlaget er offentlig tilgjengelig statistikk fra Statistisk sentralbyrås folkemengde og befolknings-endringer (SSB: Tabell: 06913) og statistikk over arealbruk i tettsteder (SSB: Tabell: 04861).

Tidsperioden indikatoren er tilgjengelig for er 2000-2015.

4.8 Andel innbyggere i tettsteder. Prosent.

Datagrunnlaget er offentlig tilgjengelig statistikk fra Statistisk sentralbyrås folkemengde og befolknings-endringer (SSB: Tabell: 06913) og statistikk over arealbruk i tettsteder (SSB: Tabell: 04861).

Tidsperioden tilgjengelig er 2000-2015.

4.9 Antall og andel kommunale, fylkeskommunale, statlige og private arbeidsplasser

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås registerbaserte sysselsettingsstatistikk (SSB: Tabell: 07979).

Indikatoren presenteres både som antall og andel (i prosent).

Andelene beregnes som antall sysselsatte i kommunal, fylkeskommunal, statlig eller privat sektor som andel av samlet sysselsetting etter arbeidssted per kommune per år og presenteres som prosent. Presentasjon av nasjonale snitt er uvektede gjennomsnitt av de kommunale andelene.

Tidsserien for indikatoren er 2008-2015.

4.10 Antall sysselsatte fordelt på seks næringskategorier. Arbeidssted og bosted.

Forståelse av hvordan næringslivet utvikler seg er viktig for å forstå rammebetingelsene for kommunenes arbeid for å fremme regional næringsutvikling. Vi skiller mellom basisnæringer og lokalnæringer. Basisnæringer produserer varer eller tjenester med etterspørsel fra utenfor regionen. Lokalnæringer drives i all hovedsak av husholdningenes etterspørsel. Inndelingen av næringslivet baseres på teorier knyttet til økonomisk base ('economic base') og byutvikling ('smart cities'), og vi henviser til hovedrapportens kapittel 8 for en mer utførlig utledning av dette.

For norske forhold er det nyttig å dele basisnæringer i tre grupper:

1. Basisnæringer som enten er intensive i bruk av høyt utdannet arbeidskraft (utvalgte tjenestenæringer) eller intensive i bruk av fagarbeidere og høyt utdannet arbeidskraft (utvalgte industrinæringer). Vi omtaler disse næringene som **kunnskapsbaserte basisnæringer**.
2. Basisnæringer knyttet til uthenting av internasjonalt etterspurte naturressurser. Den økonomiske utvikling i Norge og i mange kommuner er sterkt påvirket av den høye avkastningen som følger av uthenting av henholdsvis petroleum og fisk. For mange kommuner bety tilgang til slike naturressurser mye for den økonomiske utviklingen. Vi omtaler disse næringene som **petroleum og fisk**.
3. **Øvrige basisnæringer**

Lokalnæringer deles i tre for analytiske formål; husholdningsrettede tjenester, helse- og sosialtjenester og administrative tjenester. Hvordan vi grupperer næringer i standard for næringssindeling (SN2007) i basisnæringer er gjengitt i tabellen under.

Tabell 4.2

Inndeling av basisnæringer og lokalnæringer

Næring, tosiffer (NACE, SN2007)	Næringsgruppering
Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og vilt-stell	Andre basisnæringer
Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	Andre basisnæringer
Fiske, fangst og akvakultur	Petroleum og fisk
Bryting av steinkull og brunkull	Andre basisnæringer
Utvinning av råolje og naturgass	Petroleum og fisk
Bryting av metallholdig malm	Andre basisnæringer
Bryting og bergverksdrift ellers	Andre basisnæringer
Tjenester tilknyttet bergverksdrift og utvinning	Petroleum og fisk
Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	Andre basisnæringer
Produksjon av drikkevarer	Andre basisnæringer
Produksjon av tobakksvarer	Andre basisnæringer
Produksjon av tekstiler	Andre basisnæringer
Produksjon av klær	Andre basisnæringer
Produksjon av lær og lærvarer	Andre basisnæringer
Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	Andre basisnæringer
Produksjon av papir og papirvarer	Andre basisnæringer
Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	Andre basisnæringer
Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter	Andre basisnæringer
Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter	Andre basisnæringer
Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater	Andre basisnæringer
Produksjon av gummi- og plastprodukter	Andre basisnæringer
Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralpro-dukter	Andre basisnæringer
Produksjon av metaller	Andre basisnæringer
Produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	Andre basisnæringer
Produksjon av datamaskiner og elektroniske og op-tiske produkter	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Produksjon av elektrisk utstyr	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Produksjon av motorvogner og tilhengere	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Produksjon av andre transportmidler	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Produksjon av møbler	Andre basisnæringer
Annen industriproduksjon	Andre basisnæringer
Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	Andre basisnæringer
Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	Andre basisnæringer
Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Oppsamling og behandling av avløpsvann	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Innsamling, behandling, disponering og gjenvinning av avfall	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Miljørydding, miljørensing og lignende virksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Oppføring av bygninger	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Anleggsvirksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Handel med og reparasjon av motorvogner	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Detaljhandel, unntatt med motorvogner	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Landtransport og rørtransport	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Sjøfart	Andre basisnæringer
Lufttransport	Andre basisnæringer
Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Post og distribusjonsvirksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg

Overnattingsvirksomhet	Andre basisnæringer
Serveringsvirksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Forlagsvirksomhet	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Radio- og fjernsynskringkasting	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Telekommunikasjon	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Informasjonstjenester	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Finansieringsvirksomhet	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Omsetning og drift av fast eiendom	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Forskning og utviklingsarbeid	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Veterinærtjenester	Kunnskapsbaserte basisnæringer
Utleie- og leasingvirksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Arbeidskrafttjenester	Andre basisnæringer
Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	Andre basisnæringer
Vakttjeneste og etterforsking	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Annen forretningsmessig tjenesteyting	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Administrasjon, offentlig og medlemsorganisasjoner
Undervisning	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Helsetjenester	Helse og omsorg
Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	Helse og omsorg
Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	Helse og omsorg
Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Lotteri og totalisatorspill	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelsesetablissementer	Andre basisnæringer
Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	Administrasjon, offentlig og medlemsorganisasjoner
Reparasjon av datamaskiner, husholdningsvarer og varer til personlig bruk	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Annen personlig tjenesteyting	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Lønnet arbeid i private husholdninger	Husholdningsrettede tjenester utenom helse og omsorg
Internasjonale organisasjoner og organer	Administrasjon, offentlig og medlemsorganisasjoner

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås registerbaserte sysselsettingsstatistikk (SSB: Tabell: 07979).

Vi beregner andelene som antall sysselsatte i hver av de seks næringsgruppene som andel av samlet sysselsetting etter arbeidssted per kommune per år. Andelene presenteres i prosent. Presentasjon av nasjonale snitt er uvektede gjennomsnitt av de kommunale andelene.

Vi beregner og presenterer indikatoren basert både på sysselsetting etter **bosted** og **arbeidssted**. Dette kan nyansere bildet for ulike kommunetyper.

Tidsserien for indikatoren er 2000-2015.

I hovedrapporten ser vi også på tilsvarende indikator, men med årsverk for perioden 1970-2015. Næringsdefinisjonen er tilnærmet lik, men avviker noe på grunn av at datagrunnlaget i det tilfellet er Nasjonalregnskapet (Tabell: 09170), som har sin egen næringsinndeling (A64) som ikke er helt lik standard for næringsinndeling (SN2007).

4.11 Antall fritidsbygninger per km2

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås oversikt over arealbruk og arealbruksklasser (SSB: Tabell: 09594).

Tidsperioden indikatoren er tilgjengelig er 2011-2015.

4.12 Gjennomsnittlig toppskattegrunnlag. Faste 2015-priser.

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås skattestatistikk for personer (SSB: Tabell: 04263) og statistikken om folkemengde og befolkningsendringer (SSB: Tabell: 07459).

Tidsperioden indikatoren beregnes for er 2000-2015.

Indikatoren beregnes som gjennomsnitt per kommune for befolkningen over 17 år. Aggregater for kommunegrupper eller nasjonalt gjennomsnitt presenteres som uvektede gjennomsnitt, slik at store kommuner i folketall vektes ned, og små kommuner i folketall opp.

4.13 Andel av befolkningen over 16 år etter utdanningsnivå. Prosent.

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås oversikt over befolkningens utdanningsnivå (SSB: Tabell: 09429).

Tidsperioden indikatoren beregnes for er 1999-2015.

Indikatoren beregnes som antall mennesker med grunnskole, videregående skole, kort eller lang høyere utdanning som andel av befolkningen over 16 år. Indikatoren presenteres som andel per kommune per år i prosent. Aggregater for kommunegrupper eller nasjonalt presenteres som uvektede snitt, slik at store kommuner i folketall vektes ned, og små kommuner i folketall opp.

4.14 Andel innbyggere i skolepliktig alder, 6-16 år. Prosent.

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås statistikk på folkemengde og befolkningsendringer (SSB: Tabell: 07459).

Tidsperioden indikatoren beregnes for er 2000-2015.

Indikatoren beregnes som andelen (i prosent) av befolkningen i skolepliktig alder per kommune per år. Aggregater for kommunegrupper eller nasjonalt presenteres som uvektede snitt, slik at store kommuner i folketall vektes ned, og små kommuner i folketall opp.

4.15 Forekomst av tematiske risiko- og sårbarhetsanalyser (Ja=1, Nei=0).

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås oversikt over fysisk planlegging i kommuner og fylkeskommuner (SSB: Tabell: 10147).

Tidsperioden indikatoren beregnes for er 2015.

Indikatoren presenteres per kommune som en binær variabel per år, altså en «JA»/»NEI» variabel etter om kommunen har de aktuelle planene eller ikke i et gitt år. Indikatoren beregnes for i alt sju ulike tema:

- Avrenning
- Flom
- Havnivå
- Skred
- Temperatur
- Vind
- Annet

En binær variabel angis per tema per kommune for 2015. Indikatoren på nasjonalt nivå, eller for ulike grupper av kommuner, angis som uvektede gjennomsnitt.

Indikatoren på nasjonalt nivå gir andelen (i prosent) av kommuner som har eller ikke har de aktuelle planene. Vi tar med andre ord ikke høyde for hvor stor andel av befolkningen som omfattes av de ulike planene.

4.16 Alder på risiko- og sårbarhetsanalyse. År.

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås oversikt over fysisk planlegging i kommuner og fylkeskommuner (SSB: Tabell: 10147). Vi benytter variabelen *I.1 År for sist utført/oppdatert Risiko- og sårbarhetsanalyse* for å beregne antall år siden sist utført ROS med utgangspunkt i 2015.

Tidsperioden indikatoren presenteres for er 2015.

Indikatoren presenteres som antall år siden sist utførte risiko- og sårbarhetsanalyse per kommune per år. Aggregater for kommunegrupper eller nasjonalt presenteres som uvektede snitt, slik at store kommuner i folketall vektes ned, og små kommuner i folketall opp.

4.17 Årsverk til brann- og ulykkesvern per 1 000 innbygger

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås oversikt brann- og ulykkesvern (SSB: Tabell: 06491).

Tidsperioden som gjelder for denne indikatoren er 1999-2015.

Indikatoren benyttes direkte fra statistikken og angir årsverk per 1 000 innbygger til brann- og ulykkesvern.

4.18 Antall boligbranner per 1 000 innbygger

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås oversikt brann- og ulykkesvern (SSB: Tabell: 06491).

Tidsperioden som gjelder for denne indikatoren er 1999-2015.

Indikatoren benyttes direkte fra statistikken og angir antall boligbranner per 1 000 innbygger.

4.19 Andel av kommunale vannverk med beredskapsplan. Prosent

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås statistikker på kommunal vannforsyning (SSB: Tabell: 04936).

Tidsperioden som gjelder for denne indikatoren er 1999-2015.

Indikatoren presenteres som en andel (i prosent) per kommune per år. Nasjonale aggregater presenteres som et uvektet snitt av disse kommunale andelene.

4.20 Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning. Prosent

Datagrunnlaget er Statistisk sentralbyrås statistikker på kommunal vannforsyning (SSB: Tabell: 04936).

Tidsperioden som gjelder for denne indikatoren er 1999-2015.

Indikatoren presenteres som en andel (i prosent) per kommune per år. Nasjonale aggregater presenteres som et uvektet snitt av disse kommunale andelene.

4.21 Forventet levealder. År.

Datagrunnlaget er KOSTRA-databasen som ligger hos Statistisk sentralbyrå (SSB: Tabell: 04936).

Tidsperioden som gjelder for denne indikatoren er 1999-2015.

Indikatoren gir forventet levealder (i antall år) ved fødsel for både kvinner og menn per kommune per år i den aktuelle analyseperioden.

Presentasjon av indikatoren nasjonalt eller for grupper av kommuner beregnes som uvektede gjennomsnitt av kommunetallene. Dette betyr at store kommuner i folketall vektes ned, og små kommuner vektes opp.

4.22 Andel uføretrygdede av befolkningen mellom 18 og 67 år. Prosent

Datagrunnlaget er NAV sine kvartalsvise rapporteringer om antall mottakere av uføretrygd. Statistikken publiseres på www.nav.no. Statistikken innhentes per måned, men rapporteres kvartalsvis.

Indikatoren som benyttes er andel (i prosent) uføretrygdede av befolkningen mellom 18 og 67 år. NAV beregner tallene. For en fullstendig redegjørelse av beregningene henviser vi derfor til NAV. Likevel er det verdt å merke seg at NAV teller 11/12 av 18-åringene og 1/12 av 67-åringene. Dette skyldes at en person ikke kan bli uføretrygdet før måneden etter fylte 18 år, og blir alderspensjonist senest måneden etter fylte 67 år.

Tallgrunnlaget er aldersstandardisert per kommune. Dette betyr at kommunens andel er den andelen man ville hatt om fordelingen etter alder var lik som for landet. Kommuner med "eldre" befolkning vil få lavere uføreandel, mens for eksempel Oslo med høy andel unge vil få høyere andel uføre etter aldersstandardiseringen.

En person telles som uføretrygdet dersom den har mottatt ytelse den aktuelle måneden.

Tidsperioden som gjelder for denne indikatoren er 2014 og 2015. Vi inkluderer ikke 2016 av hensyn til sammenlignbarhet med de øvrige indikatorene.

Aggregater for kommunegrupper eller nasjonalt presenteres som uvektede snitt, slik at store kommuner i folketall vektes ned, og små kommuner i folketall opp.

5 Styrket lokaldemokrati

Databasen omfatter seks kategorier av indikatorer knyttet til målet om styrket lokaldemokrati i kommunene:

- Politisk deltakelse
- Borgernes tilgang på relevant informasjon
- Tilfang av politiske partier
- Kommunestyrenes representativitet
- Kommunestyrets lydhørhet
- Kommunepolitikernes innflytelse

En del av data er hentet fra Innbyggerundersøkelsene.[1] Data hentet fra Innbyggerundersøkelsene er ikke representative for enkeltkommuner, og materialet kan derfor ikke brytes ned på kommuner.

Tabell 5.1
Indikatorer knyttet til lokaldemokrati

	Periode	Kilde
Valgdeltakelse i kommunevalgene. Prosent.	1971-2015	SSB, valgstatistikk
Befolkningens tilhørighet til kommunen. Indeks (0-100).	2015	Innbyggerundersøkelsen
Befolkningens tillit til kommunepolitikerne. Indeks (0-100).	2015	Innbyggerundersøkelsen
Befolkningens kontakt med kommunen. Prosent.	2015	Innbyggerundersøkelsen
Papiravisdekning per husholdning	2000-2014	Aviskatalogen.no
Antall nyhetsoppslag som omtaler kommunepolitikk per virkedag	2009-2014	Atekst/Retriever
Antall registrerte partilag	2015	Partiportalen.no
Andel medlemmer av politisk parti. Prosent.	2015	Innbyggerundersøkelsen
Andel innvandrere blant listekandidater og representanter. Prosent.	2007, 2011 og 2015	SSB, Registerstatistikk
Andel listekandidater og representanter med ulik sektortilhørighet. Prosent.	2007, 2011 og 2015	SSB, Registerstatistikk
Vurdering av kommunepolitikernes lydhørhet. Indeks (0-100).	2015	Innbyggerundersøkelsen
Lokalpolitikeren som ombudsmann. Indeks (0-1).	2016	Politikerundersøkelsen 2016
Kommunepolitikernes innflytelse. Indeks (0-1).	2016	Politikerundersøkelsen 2016

[1] Takk til Kristian Kjøllesdal Eide og John Nonseid (Direktoratet for forvaltning og ikt) for tilrettelegging av en samlet datafil med Innbyggerundersøkelsene fra 2010, 2013 og 2015.

5.1 Politisk deltakelse

5.1.1 Valgdeltakelse i kommunevalgene. Prosent.

Valgdeltakelsen i kommunevalgene er hentet fra NSDs kommunedatabase, og er tilrettelagt i database av Fiva, Jon H., Askill H. Halse og Gisle J. Natvik (2015): Local Government Dataset. Tilgjengelig på www.jon.fiva.no/data.htm.

5.1.2 Befolkningens tilhørighet til kommunen. Indeks (0-100).

Indikatoren knyttet til tilhørighet er hentet fra Innbyggerundersøkelsene i 2010, 2012 og 2015.

Det relevante spørsmålet er:

«Hvor sterk eller svak tilhørighet føler du til kommunen du bor i?»

Svarene måles på en skal fra -3, -2, -1,0,1,2 og 3. Skalaen omregnes til en indeks fra 0 til 100 der 100 representerer sterkest tilhørighet til kommunen.

5.1.3 Befolkningens tillit til kommunepolitikerne. Indeks (0-100).

Indikatoren om tillit er hentet fra Innbyggerundersøkelsene i 2010, 2012 og 2015.

Det relevante spørsmålet er:

«Hvor stor eller liten tillit har du til at kommunepolitikerne arbeider for befolkningens beste?»

Svarene måles på en skal fra -3, -2, -1,0,1,2 og 3. Skalaen omregnes til en indeks fra 0 til 100 der 100 representerer høyest tillit til kommunepolitikerne.

5.1.4 Befolkningens kontakt med kommunen

Indikatoren er hentet spørsmål fra Innbyggerundersøkelsene 2010, 2012 og 2015.

Det relevante spørsmålet er:

«Nedenfor har vi noen bakgrunnsspørsmål om deg og om hvordan du har forsøkt å påvirke politikere. Vi minner om at svarene du gir blir behandlet konfidensielt. Har du i løpet av siste 12 måneder gjort noe av følgende?»

Indikatoren viser andeler som har hatt de ulike aktivitetene:

- Har hatt kontakt med politiker
- Hatt kontakt med en ansatt i kommunen
- Prøvd å få tak i informasjon fra kommunen
- Påvirke en avgjørelse i kommunen styringsorganer

Svarkategoriene er «Ja» eller «Nei». Indeksen presenteres som andelen som svarer «Ja», målt i prosent.

5.2 Borgernes tilgang på relevant informasjon

5.2.1 Papiravisdekning per husholdning

Indikatoren viser antall solgte aviser per husholdning. Datakilden er Aviskatalogen: http://www.aviskatalogen.no/jsf/home/index.jsfkk.[2]

5.2.2 Antall nyhetsoppslag som omtaler kommunepolitikk per virkedag

Indikatoren viser antall nyhetsoppslag per kommune per virkedag i årene 2009-2014. Data er hentet fra et søk i databasen Atekst på en søkestreng som er utviklet i samarbeid med Retriever.

Søkestrengen fanger identifiserer saker som omhandler kommunens folkevalgte og politiske organer.[3]

5.3 Tilfang av politiske partier

5.3.1 Antall registrerte partilag

Antall registrerte partilag per kommune er hentet fra databasen http://www.partifinansiering.no/a/.

5.3.2 Andel medlemmer av politisk parti. Prosent.

Data om medlemskap i politiske partier er hentet fra Innbyggerundersøkelsene 2010, 2012 og 2015. Følgende spørsmål er det relevante:

«Er du aktivt medlem i noen av de følgende typer foreninger/ organisasjoner?»

Variabelen viser andelen som oppga at de var partimedlemmer.

[2] Takk til Irene Skau (Universitet i Oslo) for tilrettelegging av dette materialet
[3] Søkestrengen var (eksemplifisert ved Gol kommune): ((gol near/15 kommune*) AND (kommunestyre* OR formannskap* OR formannsskap* OR ordfører* OR ordførar* OR rådmann* OR byråd* OR byregjering*)).

5.4 Kommunestyrenes representativitet. Prosent.

5.4.1 Andel innvandrere blant listekandidater og representanter. Prosent.

Indikatoren dekker kommunevalgene 2007, 2011 og 2015, og viser andelen innvandrere blant listekandidater og innvalgte representanter.

Innvandrere er definert som innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre, utenlandskfødte med en norskfødt forelder, norskfødte med en utenlandskfødt foreldre, og utenlandskfødte med to norskfødte foreldre.

Data på kommunenivå bygger på individdata fra registre i Statistisk sentralbyrå.

5.4.2 Andel offentlig ansatte blant listekandidater og representanter. Prosent.

Indikatoren dekker kommunevalgene 2007, 2011 og 2015. Indikatoren viser andelen sysselsatte listekandidater og innvalgte representanter i følgende sektorer:

- Kommuneforvaltningen
- Statlig forvaltning
- Privat sektor
- Ikke yrkesaktiv

Merk at privat sektor inkluderer frivillig sektor, kommunale selskaper (med ubegrenset ansvar og aksjeselskaper), statens forretningsdrift og statlig eide selskaper.

Data på kommunenivå bygger på individdata fra registre i Statistisk sentralbyrå

5.5 Kommunestyrets lydhørhet

5.5.1 Vurdering av kommunepolitikernes lydhørhet. Indeks (0-100).

Data er hentet fra Innbyggerundersøkelsene i 2010, 2012 og 2015. Spørsmålsformuleringen var:

«Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med hvordan kommunepolitikerne lytter til innbyggernes synspunkter i din kommune?»

Svarene måles på en skal fra -3, -2, -1,0,1,2 og 3. Skalaen omregnes til en indeks fra 0 til 100 basert på gjennomsnittlig skår.

5.5.2 Lokalpolitikeren som ombudsmann. Indeks (0-1).

Indikatoren bygger på følgende spørsmål i Politikersurveyen fra 2016:

«Hvor viktig er følgende saker for deg som folkevalgt?»

Med flere underspørsmål, der det relevante er formulert som:

«Hjelpe enkeltpersoner som har problemer med å nå frem overfor kommunen.»

Svarene ble kodet: 1: Meget viktig; 0.67: Ganske viktig; 0.33: Mindre viktig; 0: Ikke viktig. Indikatoren viser gjennomsnittsskår for denne indeksen fra 0 til 1.

5.6 Kommunepolitikernes innflytelse. Indeks (0-1).

Variablene er hentet fra Politikersurveyen (2016), og spørsmålsformuleringen var:

«Hvor stor innflytelse mener du følgende myndigheter og andre grupper har på kommunens tjenestetilbud?»

Følgende ble vurdert:

- Kommunepolitikerne
- Kommunens administrasjon
- Interkommunale selskap og samarbeidsorganer
- De ansatte i kommunen og deres organisasjoner
- Innbyggerne i kommunen
- Fylkeskommunen
- Staten

Svarene ble kodet: 1: Meget viktig; 0.67: Ganske viktig; 0.33: Mindre viktig; 0: Ikke viktig. Indikatoren viser gjennomsnittsskår for denne indeksen fra 0 til 1.

6 Interkommunalt samarbeid

Databasen inkluderer i alt 2 indikatorer knyttet til interkommunalt samarbeid, jf. tabell 6.1 under.

6.1 Andel kommuner som deltar i formaliserte interkommunale samarbeid innenfor forskjellige sektorer. Prosent.

Datagrunnlaget for indikatoren er rådmannsundersøkelsen for 2016 gjennomført i forbindelse med dette prosjektet (Vinsand & Langset, Status for interkommunalt samarbeid (NIVI Rapport 2016:3), 2016). I alt kartlegges forekomst på 37 sammenlignbare oppgavefelt.

Indikatoren splittes på de 37 oppgavefeltene etter hyppighet.

Indikatorene som bygger på rådmannsundersøkelsen gjennomført i forbindelse med dette prosjektet må anonymiseres. Anonymisering av respondentene medfører at disse indikatorene utelukkende presenteres for fire grupper av kommuner basert på deres folketall i 2015 og i tråd med definisjonen i kapittel 7:

Indikatoren oppgis som andelen (i prosent) av kommuner som deltar i formalisert interkommunalt samarbeid på de ulike oppgavefeltene.

Tidsperioden for indikatoren er status 2016.

Tabell 6.1
Indikatorer knyttet til interkommunalt samarbeid

	Periode	Kilde
Andel kommuner som deltar i formaliserte interkommunale samarbeid innenfor forskjellige sektorer. Prosent.	2016	NIVI-rapport 2016:3
Kommunens erfaringer med interkommunalt samarbeid. Prosent.	2016	NIVI-rapport 2016:3

6.2 Kommunens erfaringer med interkommunalt samarbeid. Prosent.

Datagrunnlaget for indikatoren er rådmannsundersøkelsen for 2016 gjennomført i forbindelse med dette prosjektet (Vinsand & Langset, Status for interkommunalt samarbeid (NIVI Rapport 2016:3), 2016).

Rådmannsundersøkelsen kartlegger erfaringer med interkommunalt samarbeid langs syv dimensjoner:

- Kvalitet på interkommunale tjenester
- Kostnader, herunder utnyttelse av stordriftsfordeler
- Løpende økonomistyring og kostnadskontroll
- Tilsyn og kontroll med den interkommunale virksomheten
- Samordning mot kommunens øvrige tjenesteapparat
- Samhandling med øvrig tjenesteapparat utenfor kommunen
- Demokratisk styring

Respondentene blir bedt om å rangere erfaringene langs følgende skala

1. Svært dårlig
2.
3.
4.
5. Svært gode
6. Ikke sikker

Indikatoren presenterer svarfordelingen som andel (i prosent) svar per kategori for de fire grupper av kommuner etter folkemengde.

7 Bakgrunn

I tillegg til indikatorene for de fire målene med kommunereformen presenterer vi utvalgte tall på folkemengde og sysselsetting. Vi presenterer også våre to ulike grupperinger av kommuner som brukes gjennomgående i hovedrapporten. I

Reformen handler om inndeling av kommuner langs to sentrale dimensjoner – **størrelse i folketall** og **geografisk integrasjon**.

Kommunegrupper etter folkemengde og regional integrasjon er definert i dette prosjektet med mål om å belyse kjennetegn ved kommunene langs målene med reformen, og er ment som et supplement til andre ofte benyttede definisjoner av regioner. Eksempler på slike er bo- og arbeidsmarkedsregioner og økonomiske regioner.

Vi viser til SSB og Nibr for en utfyllende definisjon av deres kommunegrupper i henholdsvis (Hushoft, Hartvedt, Nymoen, Stålnacke, & Utne, 1999) og (Gundersen & Juvkam, 2013).

Kommunetype etter folketall skiller mellom fem størrelsesgrupper:

- Under 3.000 innbyggere (158 kommuner)
- Mellom 3.000 og 10.000 innbyggere (156 kommuner)
- Mellom 10.000 og 20.000 innbyggere (59 kommuner)
- Mellom 20.000 og 50.000 innbyggere (40 kommuner)
- Over 50.000 innbyggere (15 kommuner)

Tabell 7.1
Indikatorer knyttet til bakgrunnsforståelse

	Periode	Kilde
Antall kommuner etter folkemengde	2015	SSB: Tabell: 07459
Antall kommuner etter geografisk integrasjon	2015	SSB: Tabell: 03321
Antall kommuner etter bo- og arbeidsmarkedsregioner	2015	Nibr
Antall kommuner etter økonomisk region	2015	SSB
Andel av befolkningen i fire aldersgrupper. Prosent.	1986-2016	SSB: Tabell: 07459
Sysselsetting, etter bosted og arbeidssted.	2000-2015	SSB: Tabell: 03321
Andel sysselsatte som jobber i egen kommune. Prosent.	2000-2015	SSB: Tabell: 03321
Egendekning av arbeidsplasser. Prosent.	2000-2015	SSB: Tabell: 03321
Andel som pendler ut av kommunen. Prosent.	2000-2015	SSB: Tabell: 03321
Andel som pendler internt i bo- og arbeidsmarkedsregionen. Prosent.	2000-2015	SSB: Tabell: 03321
Andel som pendler ut av bo- og arbeidsmarkedsregionen. Prosent.	2000-2015	SSB: Tabell: 03321

Inndelingen i kommunegrupper etter regional integrasjon er basert på følgende kriterier:

- **Senterkommuner** (54 kommuner), som består av de mest folkerike og sentrale kommunene i hver bo- og arbeidsregion, slik disse er definert av NIBR dokumentert i Gundersen og Jukvam (2013). Fra NIBRs definisjon er kommuner definert som 'Bygdesentra 1' eller mindre sentrale kommuner tatt ut.
- **Forstadskommuner** (78 kommuner), som er kommuner med over 25 prosent utpendling til senterkommunen.
- **Pendlingskommuner** (101 kommuner), som er kommuner 10-25 prosent utpendling til senterkommunen.
- Andre kommuner, som er kommuner med under 10 prosent utpendling til senterkommune. Denne gruppen er delt i to undergrupper, henholdsvis **'Bygdekommune med høy utpendling'** (131 kommuner) som har en samlet utpendling på over 20 prosent (til hvilken som helst kommune) og **'Bygdekommune med lav utpendling'** (64 kommuner) som har under 20 prosent samlet utpendling.

7.1 Antall kommuner etter folkemengde

Datagrunnlaget er SSBs befolkningsstatistikk Tabell: 07459. Vi presenterer antall og lokalisering av kommuner i de fem størrrelsesgruppene redegjort for innledningsvis

Det er utelukkende status for 2015 som presenteres.

7.2 Antall kommuner etter type

Datagrunnlaget er SSBs statistikk over pendlingsstrømmer Tabell: 03321. Vi presenterer antall og lokalisering av kommuner fire kommunegruppene basert på regional integrasjon redegjort for innledningsvis.

Det er utelukkende status for 2015 som presenteres.

7.3 Antall kommuner etter bo- og arbeidsmarkedsregion

Vi legger til grunn definisjonen utviklet av Nibr i (Gundersen & Juvkam, 2013) av 160 bo- og arbeidsmarkedsregioner. For en mer utførlig redegjørelse henviser vi til nevnte rapport.

7.4 Antall kommuner etter økonomisk regioner

Vi legger til grunn SSBs definisjon av 90 økonomiske regioner. For en mer utførlig redegjørelse henviser vi til SSB.

7.5 Andel av befolkningen etter aldersgrupper. Prosent.

Datagrunnlaget for indikatoren er SSBs befolkningsstatistikk Tabell: 07459. Vi presenterer andelen av befolkningen i følgende fire aldersgrupper:

- Under 5 år
- Fra 6 til 15 år
- Fra 6 til 66 år
- 67 år eller eldre

Indikatoren beregnes som antall i aldersgruppen som andel av befolkningen samlet per kommune per år, og illustreres som prosent.

Tidsperioden for indikatoren er 2000-2015.

7.6 Sysselsetting, etter bosted og arbeidssted

Datagrunnlaget er SSBs statistikk over pendlingsstrømmer, Tabell: 03321. Indikatoren brukes direkte fra statistikken som antall sysselsatte etter bosted og etter arbeidssted.

Tidsperioden for indikatoren er 2000-2015.

7.7 Egendekning av arbeidsplasser. Prosent.

Datagrunnlaget er SSBs statistikk over pendlingsstrømmer, Tabell: 03321.

Indikatoren beregnes som antall sysselsatte etter bosted som andel av antall sysselsatte etter arbeidssted per kommune per år.

Tidsperioden for indikatoren er 2000-2015.

7.8 Andel som pendler ut av kommunen. Prosent.

Datagrunnlaget er SSBs statistikk over pendlingsstrømmer, Tabell: 03321.

Indikatoren beregnes som antall sysselsatte etter bosted som andel av antall sysselsatte med arbeidssted utenfor kommunen per kommune per år.

Tidsperioden for indikatoren er 2000-2015.

7.9 Andel som pendler internt i bo- og arbeidsmarkedsregionen. Prosent.

Datagrunnlaget er SSBs statistikk over pendlingsstrømmer, Tabell: 03321.

Indikatoren beregnes som antall sysselsatte etter bosted som andel av antall sysselsatte med arbeidssted *innenfor* kommunens tilhørende bo- og arbeidsmarkedsregionen slik den er definert i (Gundersen & Juvkam, 2013) per kommune per år.

Tidsperioden for indikatoren er 2000-2015.

7.10 Andel som pendler ut av bo- og arbeidsmarkedsregionen. Prosent.

Datagrunnlaget er SSBs statistikk over pendlingsstrømmer, Tabell: 03321.

Indikatoren beregnes som antall sysselsatte etter bosted som andel av antall sysselsatte med arbeidssted *utenfor* kommunens tilhørende bo- og arbeidsmarkedsregionen slik den er definert i (Gundersen & Juvkam, 2013) per kommune per år.

Tidsperioden for indikatoren er 2000-2015.

8 Referanser

Gundersen, F., & Juvkam, D. (2013). *Inndelinger i senterstruktur, sentralitet og BA-regioner (NIBR-rapport 2013:1).*

Hjorthol, R., Engebretsen, Ø., & Uteng, T. P. (2014). *Den nasjonale reisevaneundersøkelsen 2013/2014. TØI rapport 1383/2014.*

Hushoft, A., Hartvedt, H., Nymoen, E., Stålnacke, M., & Utne, H. (1999). *Standard for økonomiske regioner. SSB-rapport.*

Vinsand, G. (2016). *Landsomfattende rådmannsundersøkelse om kommunereformen (NIVI Rapport 2016:5).*

Vinsand, G., & Langset, M. (2016). *Status for interkommunalt samarbeid (NIVI Rapport 2016:3).*

Samfunnsøkonomisk analyse AS

T: +47 97 41 10 01
E: post@samfunnsokonomisk-analyse.no

Olavs vei 112
1450 Nesoddtangen